

Prodaje se: u Beogradu i u krajevima za-
posjednutim od carsko i kra-
jevskih četa po cijeni od 6 h
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-
Hercegovini i Dalmaciji po
cijeni od 8 h
izvan ovog područja . . . 12 h
Oglasi po cijeniku.

Pretpлата: za 1 mjesec u Beogradu i u
krajevima zaposjednutim
od carsko i kraljevskih četa K 1-50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-
Hercegovini i Dalmaciji K 2-40
izvan ovog područja . . . K 3-

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67.
Uprava i primanje preplate Topličin Venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Zauzet Buzeu, opet zarobljeno 4000 Rumunja. — Bonar Law protivu prijedloga o miru.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 15. decembra.

Istočno bojište:

Juče su saveznici, goneći neumorno odstupajuće Rumunje i Ruse, zauzeli Buzeu. Sjeverno od toga grada neprijatelj je još davao otpora. Broj zarobljenika, zadobijenih za dva posljednja dana, iznosi opet 4.000 ljudi.

Zapadno i sjevero-zapadno od Ocna ogorčeno se produžuje borba. Južno od uzske doline povraćen je protivnapadom od Rusa jedan vis, koji su oni bili privremeno zauzeli. Sjeverno od Csobanske doline protivnik je zadobio jedan mjestan uspjeh. U šumskim je Karpatima popustila ruska napadna djelatnost.

Kod Koniuchy-a južno od Zborova ugnijezdiše se austro-ugarska odjeljenja u širini fronta od 350 metara u rovovima ruskih predstraža.

Talijansko i jugoistočno bojište:

Nepromijenjeno.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 15. decembra.

Zapadno bojište:

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na zapadnoj obali rijeke Maase pokušali su Francuzi, da tri puta jurišem osvoje izgubljene rovove na visini 304 jugo-istočno od Malancourta. Istočno od rijeke preduzeli su Francuzi nakon jake topničke pripreme više puta napad. Na „Pfefferfickenu“ slomilo se napredovanje neprijateljskih napadnih kolona već u našoj vatri. Na južnim obroncima pred utvrđenjem Hardomont nije se neprijateljski napad mogao da razvije uslijed jake naše vatre.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Sjeverno od željeznice Zloczow-Tarnopol prodriše su njemačke čete u ruske rovove i zarobile 90 neprijateljskih vojnika.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Jučerani napadi Rusa na erdeljskom frontu ostali su većim dijelom bez uspjeha, kao i prekjucher. Neprijatelj je mogao jedino da se učvrsti na jednoj visini.

Front maršala pl. Mackensena:

Goruća sela pokazuju put kroz veliku Vlašku, kojim odstupaju ruske čete. Pod vrlo nezgodnim prometnim prilikama natječu se savezne čete, da ne ostave neprijatelju ni čas za odmor. U brijegovima dao je neprijatelj otpora u utvrđenim položajima. Ali su ovi položaji probijeni i Buzeu je zauzeto. IX. je vojvka jučer i prekjucher zarobila 4000 neprijateljskih vojnika. Kod Fitești-a prešle su jake bugarske snage preko Dunava.

Macedonsko bojište:

Djelomični napadi kod Paralova i Gradešnice stajali su neprijatelja samo teških gubitaka. Na frontu Strume traju borbe izvidnica.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izveštaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofija, 14. decembra.

Macedonsko bojište:

U području Bitolja traje pojedinačna topnička paljba. Južno od Bitolja zapalili smo jedan neprijateljski posmatrački balon. U zavijutku Crne Reke traje živahna topnička djelatnost, osobito oko Paralova. Odbili smo istočno od Crne Reke između Gradešnice i Trnova jedan neprijateljski napad. U području Mogljenice traje slaba topnička vatra. Uz obe strane Vardara pojedinačna topnička vatra i živahna, ali bezuspješna djelatnost neprijateljskih letaca. Na Belasici planini topnička paljba i bojevi izvidnica. Jednako na Strumi.

Egejska obala:

U oblasti Drame bezuspješna djelatnost neprijateljskih letaca. Kod Doksata svalili smo jednu neprijateljsku letilicu i zarobili oba letaca (francuskog pručnika Jean Rechara i potčasnika Legleskog).

Rumunjsko bojište:

U Dobrudži traje slaba topnička vatra i borbe izvidnica.

U istočnoj Vlaškoj traje napredovanje savezničkih vojski. Naša istaknuta odjeljenja, koja su prešla preko Dunava, kod Tutrakana, Silistre i Černe Vode stigla su do željezničke pruge Bukarešt—Fitești.

Obala Crnoga mora:

Ruski brodovi pucali su na Balčik. Ubijena su četiri stanovnika, dok su petorica ranjeni.

Kb. Sofija, 15. decembra.

Macedonsko bojište:

U bitoljskoj oblasti slaba topnička vatra s objiju strana i izvidnička vatra. U zavijutku Crne Reke lako je odbijeno nekoliko neprijateljskih napada na visove zapadno od Paralova. U Mogljeničkoj oblasti slaba topnička vatra. Položaji južno od Bogorodice tučeni su s vremena na vrijeme žestokom neprijateljskom topničkom vatrom. Nad našim položajima i iza njih vlada živa neprijateljska letачка djelatnost, na Belasici planini slaba topnička vatra i izvidničke borbe, na Strumi je bilo samo ovdje ondje po nekoliko topovskih metaka. Naši su letaci uspješno bacali bombe na engleske logore i slagališta kod Kajaze.

Na obali Egejskoga mora izbacio je jedan neprijateljski ratni brod oko petnaest metaka na obalu jugo-zapadno od Maronije. Tri neprijateljske letilice izbacile su petnaest bombi na Radulovo. Četiri neprijateljske letilice izbacile su bezuspješno dvanaest bombi na most kod Kuleli-Burgasa.

Rumunjsko bojište:

U Dobrudži neprijatelj je napustio svoje položaje. Oni se nalaze u našim rukama.

U istočnoj Vlaškoj savezničke vojske nadiru sjeverno od Jalomice. Naše su čete zauzele Fitești.

Sile sporazuma i mir.

Gospodin Briand nije nazebao. On nije tako srećan kao njegov kolega Lloyd George, koji je našao zgodan izgovor, da se ne bi morao u parlamentu i javnosti baviti pitanjem o miru, navodeći na ime, da mu je ljekar zbog nazeba zabranio, da drži govore. Ali zato se kroz Briandov govor ipak provlači kao neko kašljanje, francuski ministar-predsjednik, ako se smijemo tako izraziti, kija Evropi u lice, tako da mu čovjek može samo reći „na zdravlje!“

Ako ćemo suditi po štampi zapadnih država, po govoru Briandovom i

izjavi novo-seelandskog ministra-predsjednika Massey-a, to se na prvi pogled vidi, da u vladajućim krugovima tih zemalja vlada sklonost, da se odbije prijedlog za mir središnjih vlasti. To je najtoplija želja francuskih i engleskih vlasnika, a u manjoj mjeri i talijanskih. Ruski glasovi, do časa, kada ovo pišemo, još nijesu poznati. No ovu želju svoga srca oni izražavaju samo pod maskom uobičajenih formula o humanosti, koje su već stalno utvrđene od dviju godina na ovamo, i kojima se želi dokazati postojanje njemačkog militarizma. Kako uzdržljivost Lloyd Georgeova, tako i govor Briandov, prožet tobožnjim poznavanjem ljudi i — Prusa, posljedica su svijesti o tome, kakva se odgovornost preduzima odbijanjem prijedloga o miru za slom ljudske civilizacije. Od ovoga se plaši čak i jedan Lloyd George, to istina ne razuvjerava Brianda, opijenog vlastitom „blagoglagoljivošću“, ali ga ipak nekako bunl i uznemiruje. Briand je ostavio parlamentu da donese odluku, može se reći da je u isti mah, kada je težilo da je pridobije za svoju želju, prebacio i svu odgovornost za buduće događaje na „predstavnike suverene naroda“. I Lloyd George ne će drugojače postupiti, samo dok mu prodje kijavica. Ali on je ipak nekako obazriviji; on čeka da niz Thiensu prodje još nešto vode i Briandovih riječi, dok se sam ne bude odlučio, da kaže posljednju riječ. Briand i Lloyd George izmijenili su telegrame. Po starom engleskom običaju Lloyd George lukavo gura Brianda napred, pa će sada lijepo da sačeka, šta će reći svijet na takvo shvatanje njegovog ministarskog druga. Vatreći je Briand dakle nasjeo ne može gore biti. Jer sada će cio svijet, ako ovaj razoravajući rat i dalje bude pošao svojim tokom, opuzivati na prvom mjestu Francuze kao glavne krivce za to.

Nikoga ne može čuditi, što Lloyd George ovom prilikom uzdržava svoj inače tako bujni temperament, što pokušava da nekako posrednim putem, stranputicama da ostvari svoju najmiliju želju, na ime da u istoriji ispadne kao uništilac pruskog militarizma. Položaj sporazumnog politika ni najmanje nije prijatan. On ne samo da nosi odgovornost pred vaskolikim svijetom, već se izlaže i ličnoj opasnosti. Odbit prijedlog središnjih vlasti ne znači ništa manje, nego spaliť sve mostove za sobom, spremiti se za produženje rata, koji može trajati još godinama. Političar, koji propusti, da iskoristi ovaj psihološki momenat, sam sebi oduzima svaku mogućnost, da za sa-

da i u blizoj budućnosti u opšte govori o miru. Opšta će proljetna ofenziva propasti, kao što su do sada u glavnom propale sve sporazumne ofenzive. Tada Briand neće moći da govori o miru, tada neće više smjeti da pokušava ono, što je šest mjeseci ranije lakomishljeno odbio da pokuša pod boljim okolnostima: da riješi na diplomatski način konflikt, u koliko takav u opšte još postoji. Tada se Briand može desiti, da ga pariska ulična rulja, koja će se opet vidjeti prevarena, objesi na prvi ulični fenjer. Tada će biti stavljeni pod strašni narodni sud ministri, koji su bili našli za shodno, da za ljubav uspomene i osveće poginulih žrtvuju još i one, koji ostadoše u životu. Ovim je odgovorom jednom za svagda završljena kapija ka miru. Rat će zadobiti obilježja, kakva su se javljala valjda samo u tridesetogodišnjem ratu. Jer ako se materijalnoj snazi, koju danas predstavljaju središnja vlasti, pridruži još i srdžba gonjenog, bezobzirnost bića, koje osjeća, da cio svijet namjerno neće da ga upozna, onda se javlja demonska sila, koju nije moguće ukrotiti. I forum neutralnih država, na čiji se sud pozivaju Englezi i Francuzi ne važi mnogo, jer su Francuzi, a još više Englezi, odavno odbacili svaki obzir prema međunarodnom mnijenju. Ali zato tim ozbiljniju opomenu predstavljaju vlastiti narodi, glasovi u vlastitom krugu, koji su za sada još u manjini, ali koji su strašno gorki, predstavljaju prijetnju za slučaj, da se stvari u budućnosti budu još gore razvijale. Prilika, koju je pružio prijedlog središnjih vlasti nikada se više neće ponovo javiti. Ko danas želi da produži igru, taj stavlja svoj ulog na vrlo sumnjive nade.

Koliko god ustanovili, da je raspoloženje u dosad javljenim glasovima negativno u pogledu mira, to je ipak ton sviju tih glasova vrlo nesiguran, Engleski listovi ograđuju se od izjaza, kojima se služi njemački memorandum, ali se još ne može reći, da se ograđuju od samog mira. Još nikako nije moguće, da će se u parlamentima odlučiti na diplomatsku kazneni ekspediciju na Berlin, pošto vojnička ekspedicija nije uspjela. Tada bi pregovori počeli iznošenjem čudovišnih uslova, kakve je na primjer list „Star“ već nagovijestio. Ali o tome bi se dalj govoriti. Svako se vino može razliječiti voćem . . .

Lloyd George će još imati prilike da dokaže svoje oštroumlje. Svakako, da je težak udar za njega, što mu središnje vlasti sada oduzaju i jedinu šansu za mir. Ali to je za njega ipak je-

Podlistak.

Poljska i Dubrovnik.

Čim žicom dopre do Dubrovnika znamenita vijest o uspostavljanju kraljevine Poljske, kako bijaše milostivo odlučio naš viteški, blagopokojni vladar sporazumno sa njemačkim carem, Vilimom, svako je dubrovačko srce zaigralo od veselja, ne samo s toga, što smo i mi južni Sloveni u genetičnom srodstvu sa svim ostalim Slovenima, nego još i s toga, što su i naši stari gajili veliku sklonost prema poljskom narodu, koji je zbilja to i zaslužio, te ga i svi ostali ogranci velikog slovenskog naroda također poštuju i ljube kao svog starijeg, naprednijeg, ali i doista nesretnijeg brata. Milo nam je, da se ovim plemenitim činom oživotvorila riječ velikog poljskog političara Frana Smolke: „Jeszcze Polska nie zginieła“.

Kojemu slovenskom sinu nije poznata bogata poljska književnost, naveličano na pjesničkim i romantičnim djelima? Koji Sloven ne zna za Košćuckog, Ponjatovskog, Kopernika, za braću Kochanowski, Miskijevicza, Sobieskog, i t. d.

U svoje svijetlo doba pružala se poljska kraljevina od rijeke Odre čak do crnog mora, biva do rijeke Dona, a poglavitiše joj pokrajine bijahu: Kra-

kovska, Varšavska, Ljubljinska, Gallicija, Poznanija, i t. d.

Stari Dubrovčani, premda nijesu bili u ma kakvom odnošaju s poljskom kraljevinom, ipak su iz vlastite svoje kovnice i na svoju korist turali u svijet, osim svojih novaca, još i neke srebrenne komade, navlastito takozvane Bapke ili Altuluke s poprsjem Sigismunda III., koji je vladao od g. 1587. do 1692 god. Takodjer rek bi, da su kovali još i poljske talijere Aslane, ili Arslane, pak i četvrtinu od ovog novca, pod imenom Krupl, ali stalno se ne zna, da li su to radili uslijed povlašćenja s poljske strane, ili su tako postupali kromice, te patvarali pomenute novce, kao što je u ono doba bio zloupotrebljeni običaj kod mnogo drugih država, tako da Dante prekori Raškog kralja: . . . „quel di Rascia

„Che male aggiusta il conio di Vinea!“

U kakvoj su pak cijeni Dubrovčani držali braću Poljake, nek nam bude dokazom sjajni doček, što oni prirediše izbornom knezu Vilno Gjuri Radzwillu, koji god. 1775., hodeći put Carigrada, prodje preko Dubrovnika, gdje b' pozdravljen posebnim govorom od dvojice senatura naročito odredje-

*) . . . s nespretnim iz Raše, Te groš Vnetski ne zna patvoriti. (Raj XIX.) „Divna Oluma“, prevod od F. T.

nim i za to poslatim do Gruža u galadijelu, jer su naša vlastela dolaz u grad tako visokog gosta smatrali kao neku dvorsku vanrednu svečanost. Glavar (rector) male republike pričeka plemenitog gosta nad velikim stepenicama dvora, gdje knez putnik, pošto otpočne, primi pristojni poklon od naše vlastele, koja ga počasti veličanstvenim darovima i isprati opet do Gruža.

Ja cijentim, da još niko nije toliko doprineo širenju slave poljskog naroda, kolik je u tom pogledu postignuo najveći naš pjesnik Ivan Gundulić sa svojim epskim djelom „Osmanom“, kojim on proslavi poljskog kraljevića Vladislava († 1632.), navlastito pak od onda, od kad pomenuto djelo izadje za prvi put štampano (1826. g.), jer svak mora priznati, da je štampa najhitriji i najpodesniji put za rasprostranjenje ideja i prosvjete, tim više, i prije i jače ako je djelo prevedeno na više stranih jezika, kako je zbilja slučaj kod „Osmana“.

A i za naše dane svak će se bit uvjerio, da Dubrovčani rado i pomnjlivo prate svaki umni rad i svaki napredak poljske braće, pak je s toga naš genijalni i nezaboravni filolog prof. Budmant preveo „Nebožiju komediju“ Šišmana Krasinjskoga, a u Zabavniku narodne naše štionicice za godinu 1874.—76. izadje s poljskoga iz Litve „Graziine“ Adama Mickijevicza, kojega dubrovački savremenik i prijatelj nje-

gov Medo Pucić pozdravlja iz Rima ovako:

Dobro došo, suputniče brate
Odmori se od trudnoga hoda
Štap objesi i gusle poznate

A desnicu u prostoti svojoj
Pouzdana sada pružam tebi,
Ti me primi i pritišni sebi
I poslušaj ko ti kaže: pokoj!
Pokoj burnoj oholoj pameti,
Pokoj srcu i pokoj strastami,
Sam se sobom skupi u osami,
Sam priklekni prid ov' oltar svetl.

Ko bi pak spomenuo ovdje sve iskaze šovanja i čiste uzajamnosti dičnog dubrovačkog dramaturga Matije Bana, koji u nekoj svojoj pjesmici kliče:

Gdje Hoćima junak koji Beč oslobodio
Ogde Vlastelin slavni koji napušt dušu
Prije neg' riječ škodnu narodnoj slobodi

Držim pak za stalno, da svaki čovjek, naše gore list, pozna bar njegovu „Vandu, kraljicu lešku“, tragediju, koja se prestavlja na svakoj našoj pozornici, pa s toga prelazim na drugo. Naš se grad diči i s onom plastičnom, krasnom slikom, što rest podnožje Gundulićeva spomenika, a sačinjava jedan od četiri medaljuna, što se nalaze sa svake strane podnice. Ta slika predočuje nam sv. Vlahu, pokro-

vitelja bivše dubrovačke republike, svetac pruženom desničom blagosilva lja, križem u ruci, a onamo u pozadini, vidi se kraljević Vladislav, koji ponosi jaše konja na čelu poljskih četa, a sve to odgovara na odnosne kitice u „Osmanu“.

Pri zaključku ove sitne i nepotpune rasprave moram priznati, da koliko mi Dubrovčani ljubimo i štujemo kulturni poljski narod, toliko i ova naša slovenska braća vole i cijene naš narod, a u potvrdu toga spomenut mi je ovdje, kako je poljska poznata spisateljica gospođa Helena de Franceville D'Abancourt nazad nema veći vremena posjetila naš grad, pa o istom ushitom i krasno napisala svoje utiske u „Przegladu Poljskogo“ (od str. 116 do uključ. str. 134), te i naposljetku opet prečtampala u zasebnoj knjižici.

Upravljam sada svoje čestitke po-novljenju poljskoj državi, i su se napokon skršili teški njezini okovi, te ona će se iz vlastitog pepela podići na novi, bujni i plodni život, i kao drugi finik u vis će polećeti, a i pravo je da se podigne i poleti nakon toliko stradanja i pretrpljenih patnja. Primi tople naše želje, da u miru i u radu uzhudeš napredovati u svakoj struci uljudnosti obrta, prosvjete i umjetnosti.

U Dubrovniku, novembra 1916.

„C. H.“

dan izgled, da postane onakoz znata i veliki čovjek, kakav želi da bude. Ako on prk bude usvojio mišlja e svoje štampe, onda sa njime ne treba više računati, jer bi on time objavio rat do beskrajnosti.

Prijedlog za mir.

Scheidemann o prijedlogu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Socijal-demokratski poslanik Scheidemann govorio je na jednom velikom zboru u Chemnitzu o ratu. On je označavao dvanaesti decembar najmilijim danom od početka rata, pošto je toga dana Njemačka kao prva pružila ruku radi sporazumjevanja o miru. Socijal-demokratima pak neprijateljskih država uputio je Scheidemann u svome govoru ozbiljnu opomenu, podsjećajući ih, da bi njihove domovine ponijele krvavu odgovornost, kakvu do sada još ne pamti istorija, ako bi odbile, da makar i ispituju podnešenu im ponudu o miru.

„Vorwärts“ o Briandovom govoru.

Kb. Berlin, 15. decembra.

„Vorwärts“ piše povodom Briandovog govora: Nema čovjeka u Njemačkoj, koji bi porekao, da su Francuzi sjajni borili. No vojnički je položaj ipak takav, da on nikako ne opravdava postavljanje fran-uskih osvajajčkih ciljeva, a po ljudskom predviđenju ne će nikad ni biti takav, jer Njemačka neokoljebljivo stoji. Nijemci se slavno održali ogromne brojne nadmoćnosti, pa stoga nikada ne će doći u položaj, da moraju dopustiti, da im kakva neobuzdana država izdiktuje uslove za mir. Kad bi u Francuskoj htjeli to da priznaju, bilo bi već postignuto beskrajno mnogo.

Protesti protiv Briandovog govora.

Kb. Berlin, 15. decembra.

„Vossische Zeitung“ piše povodom negativnih izvaja Briandovih: Debata poslije Briandovog govora bila je u velikoj suprotnosti sa optimističkim izjavama francuskog ministra predsjednika. Mnogi listovi napadaju Brianda i njegovu politiku. Tardieu kritikovao je cjelokupni vladin sistem i tražio Briandovu ostavku. Vlada, veli on, pokazuje varljiv optimizam, koji nije u skladu sa činjenicama. Ovim novim tglasanim povjerenjem ne će se povećati hrabrost zemlje. Kada je predsjednik komore Deschanel saopštio rezultat glasanja, vikali su ocljatali: „Ostavku!“ i živo su korili Brianda, što je odbio ponudu za mir.

Bonar Law o pitanju mira.

Kb. London, 15. decembra.

Reuter javlja, da je u donjem domu, prilikom govora o ponudi za mir rekao Bonar Law: Razlažući posljednji prijedlog o kreditu Asquith se poslužio ovim riječima: Saveznici zahtijevaju, da mora biti srazmjernog zadovoljenja za prošlost i srazmjernog zadovoljenja za budućnost (živo odobravanje). To je još uvijek politika i to je još uvijek odluka Njegovog Veličanstva.

Brzojav Lloyd George-a

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Kopenhagen, 15. decembra.

Prema jednom pariskom brzojavu, Lloyd George je uputio Briandu jedan brzojav, kojim iskazuje svoju nepokolebljivu odanost, da rat produži do pobjedonosnog kraja, na što je Briand brzojavom Lloyd George-u izjavio isto uvjerenje.

Lloyd Georgeova izjava.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 15. decembra.

Prema saopštenjima holandskih listova iz Londona: Lloyd George je odbio sve molbe za razgovor i pitanja parlamentaraca o mogućem držanju Engleske prema njemačkoj ponudi za mir; on im je izjavio, da će tek pošto stignu prijedlozi i pošto vlada donese svoju odluku, dati od svoje strane zvaničnu izjavu.

Bivša engleska vlada i mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

London, 15. decembra.

Parlamentarni saradnik „Morning Post“ piše: U opšte vlada osjećaj olakšice, što ponuda nije učinjena prije preobražaja vlade, jer je u opšte poznato, da su u bivšem kabinetu mnogi članovi bili naklonjeni, da zaključie nepotpuni mir. Pravi je uzrok krize bio razgovor Lloyd Georgeov 29. septembra sa onim američkim novinarima. Tada se počelo da pomalja plodno sjeme među njegovim drugovima i da se otvoreno govori protivu nesmišljenog rada ministra vojne. U kabinetu je nastupilo stanje, koje je prije a poslije moralo dovesti do rascjepa.

Poluzvanično francusko saopštenje.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 15. decembra.

Havasov ured objavljuje saopštenje: Zvanični su krugovi mišljenja, da Njemačka nije u stanju, da ponudi mir na osnovu, koju bi sporazum mogao pri-

Stanovište još nejasno.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Berlinski „Der Tag“ javlja, da prema izjavama „Daily Chronicle“ je stanovište saveznika još nejasno. Naročito se mora naglasiti diplomatski karakter njemačkoga koraka.

Govor Iudjaka.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Amsterdam, 15. decembra.

„Nieuw van den Tag“ upozorava javnost, da se ne daje čitanjem glasova neutralne štampe zavesti i podati se previše velikom pesimizmu. Pisanje francuske i engleske štampe preslo je svako očekivanje. To je zaista govor Iudjaka. Junaci na peru čine teški zločin na čovječanstvu. Ako vladama sila sporazuma ne će poći za rukom ili ne će moći da nadju zgrade, da barem pregovaraju, svalje se na njih sva odgovornost za sve žrtve i strahote ovoga rata u budućnosti.

Neutralna razmatranja.

Kb. Kopenhagen, 15. decembra.

„Berlingske Tidende“ piše o ponudi za mir: Izgleda, da je ponuda podnijeta u jednom povoljnom psihološkom trenutku. S polja središnje vlasti stoje tako povoljno kao nikad prije, naročito od kako su pokazale, da Francuska, Engleska, Rusija i Italija nijesu bile u stanju, da zajedničkom ofenzivom za olakšavanje zaustave pobjednički marš središnjih vlasti u Vlaškoj. Šta će biti, ako Hindenburg poslije savladivanja Rumunje s punom snagom uprvi svoj napad na vojske sporazuma. U Londonu i Parizu se govori o jednom ratu, koji će na kraju sporazumu donijeti pobjedu. Ali se Francuska, čija je narodna snaga slabim prirašćem oslabljena, strahovitim prilivanjem krvi približila propasti. Kako u Francuskoj tako se i u Engleskoj osjeća u sve većoj mjeri oskudica u sistemu ishrane. Da li će ponuda Njemačke za mir imati uspjeha, zavisi od toga, kako izgleda osnova za pregovore, koju nude njemački car i državni kancelar. Ako bi pokušaj propao, onda će Njemačka svakako učiniti jedan liep pokret, koji će kod neutrala izazvati utisak.

Značajan njemački novinski glas.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

„Vossische Zeitung“ piše: Pitanje hoće li se započeti pregovori za mir ovisi samo o odgovoru neprijatelja, koji mora da bude obezdatan. Do ovog časa ne predleži još ovakav odgovor. Glasovi štampe ne odgovaraju uvijek i željama naroda. Ono što mi danas znamo o pisanju mira u državama sila sporazuma, jesu samo oni glasovi, koje nam je saopštio Reuterov ured.

Intervencija neutralaca.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“)

Köln, 15. decembra.

Prema jednom brzojavu iz Züricha, raspravlja se u tamošnjim političkim krugovima pitanje, u koliko je u ovaj čas moguća intervencija za mir neutralaca.

Pisanje „Stampe“.

Kb. Lugano, 15. decembra.

„Stampa“ se zadovoljava, da svoje čitaoce uputi na bečke i berlinske zvanične izjave, pa veli, da se na iste ne može sve dondie dati nikakav komentar, dokle ne budu poznati obim i težnja diplomatskih ponuda. Trenutak je svečan i cio svijet trepti. Bilo da riječi državnog kancelara dovedu do željenog mira ili do udvostručene energije za konačnu borbu, ipak je van sumnje, da se približujemo posljednjem činu ove ogromne tragedije. Podcijenljivati prijedlog o miru, bilo bi isto tako uzaludno, kao ovlažno očekivanje sa svim nepoznatih prijedloga. Talijanski narod mora da upozna nužnosti, da bude odlučan, da podnosi žrtve i da čuti, kako bi njegov državljni upravljači, na kojima počiva povjesnička odgovornost, mogli s absolutnom mirnošću zajednički s Italijom i njenim saveznicima da stvore one odluke, koje će nesumnjivo odgovarati mnogostrukim sadašnjim i budućim interesima otadžbine.

Zapljena brošura u Parisu.

Kb. Berlin, 15. decembra.

Jedan privatni brzojav javlja iz Parisa, da su izvršena mnoga ašjenja zbog rasturanja brošura u kojima se govori u korist mira.

Liga mira u Petrogradu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Sa ruske se granice javlja: U posljednjoj sjednici anglofruskog „Društvo 1914.“ govoreno je iscrpno o držanju ruskog sveštenstva prema pitanju o miru. Utvrđeno je, da Rasputin, koji i sad kao i prije ima jak upliv u dvorn, živo radi za mir. U tome su smislu radili i oba mitropolita Pitirim (u Petrogradu) i Vladimir (u Kijevu). U Petrogradu se obrazovala potpuna liga mira koja se služi najučinkajnijim političkim salonom prestionice, naime, salonom poznatoga kneza Andronikova. U toj se ligi mira nalaze knez Andronikow, Rasputin, Stürmer, Šteglovitov, Pitirim, Vladimir i još veliki broj ličnosti, koje tako rade.

Ministar Henderson protiv mira.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

„Loka'anzeiger“ javlja iz Rotterdama: Ministar Henderson dr ao je preključe govor, u kome je među ostalim i ovo rekao: Rat još dugo neće prestati i naš je put još veoma dug. Samo slogom, odvažnošću i hrabrošću možemo neprijatelje pobijediti. Ako ih ne bi mogli pobijediti, naša bi budućnost bila tako grozna, da na nju ne smijemo ni jedan časak pomisljati. Ja opominjem protiv opasnosti preranog mira, i ako niko radije od mene želi mir. Ali ja moram pri tom imati uvjerenje, da će mir isključiti ponavljanje ovake katastrofe. Naši američki prijatelji i ostali neutralci neka čine što god mogu, da bi sklopili ligu naroda, koja bi imala da utvrdi međunarodni etički postupak. I ja hoću s njima da idem, ali ne sada. Mir, pri kom se Francuska, Belgija, Srbija i Rumunija nalaze u stanju kao sad, nemogućan je.

Ministarska sjednica u Rimu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 15. decembra.

Ma da je tek preku i zasjed o čitav tri sata, ministarski je sajet juče opet sazvan i dugo je radio. Misli se, da je diskutovan prijedlog središnjih vlasti za mir.

Talijanski glasovi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 15. decembra.

Jedan dio talijanske štampe veli, da je ponuda za mir u prk s povoljnog vojničkog položaja središnjih vlasti znak unutarnje njihove slabosti, koja se, kako na primjer veli „Secolo“ stalno mora prikrivati blefovima.

„Popolo d'Italia“ veli, da je jedini odgovor na ponudu središnjih vlasti — pobjeda.

Ma da i u Italiji prividno vlada jednodušnost u pogledu gore navedenih shvatanja ipak je neosporno, da se katolička grupa u parlamentu sve više približava socijalističkom gledištu o miru.

Izjava španskog poslanika.

Kb. Carigrad, 15. decembra.

Upitan o izgledima sadanje inicijative za mir rekao je ovdášnji španski poslanik De Arroyo, da on naravno ništa ne može reći dok ne stigne odgovor, što će svakako trajati nekoliko dana. No toliko je rekao, može on potvrditi, da je cijeli svijet, a naročito neutralci željan mira. Taj se rat već jednom mora svršiti.

Odvajanje Japana od sporazuma.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Karlsruhe, 15. decembra.

Ne jamčeći za tačnost javlja „Basler Anzeiger“ iz privatnog izvora, da Japan smjera, da se odvoji od sporazuma. Uzrok se, veli se, nalazi u tome, što se sporazum protivio, da ispuni izvjesne zahtjeve Japana.

Kriza u Grčkoj.

KRVAVE BORBE U GRČKOJ.

Vijesti o navodnim krvavim borbama u okolici Atene između grčkih četa i četa sila sporazuma.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Beč, 15. decembra.

Iz Milana se javlja, da je u utork došlo do krvavih borbi između grčkih četa i četa sila sporazuma, u kojima su Grci ostali pobjednici

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zürich, 15. decembra.

„Schweizerische Telegrapheninformation“ javlja: Prema vijestima iz Atene došlo je na 12. ov. mj. do krvavih borbi u Pireju između Grka i četa sila sporazuma. Koliko je poznato čete su sila sporazuma potučene, pa su zadobile vrlo teške gubitke. Više od 2000 mrtvih pokriva bojno polje. Osim toga zarobili su Grci mnogo neprijateljskih vojnika.

U Epiru je naprotiv došlo do borbi između Talijana i Grka. Za ledjima vojske generala Sarraila se vode jednako odlučni, kao i odsudni bojevi. Na ostrvu Cipar došlo je do velikih manifestacija za kralja Konstantina, a vođe venizelista su uapšeni.

Grčka pred objavom rata?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Sa ruske se granice javlja: Uvijek dobro obavješteni dopisnik lista „Ruskija Vjedomosti“ u Parizu javlja, da je saznao za pouzdana izvora, da se Grčka nalazi pred objavom rata. U francuskim vladinim krugovima gleda se na stanje i na dalje razvijanje događaja veoma pesimistički.

Pokolebani prestiž sporazumnih sila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 15. decembra.

„Times“ objavljuje pismo političara Burrowa, upućeno uredniku toga lista, u kome se među ostalim i ovo kaže: Dosađajući u Ateni znače poniženje za En-

glesku i Francusku i svaki može iz njih vidjeti, da sporazumne sile nemaju više vjere u svoju snagu i u konačnu pobjedu. Još ima vremena, da se donesu novi i jaki zaključci, jer je u igri cjelokupno pitanje o Sredozemnom moru.

Ovoine pismu, koje „Times“ donosi na uvodnom mjestu, dodaju one od svje strane sljedeće: Izvjesno je, da se moramo laiti brzih i drastičnih mjera, da bi mogli povratiti uzdrmani prestiž sila sporazuma i da bi mogli braniti našu vojsku u Solunu. Isto je tako izvjesno, da Engleska, Francuska i Rusija moraju u svoje ruke uzeti u stvar, jer su one zaštitnice Grčke. Prihodom pregovora s kraljem Konstantinom, s'e sporazuma učinile su masu p-griješaka, koje sada moraju prstati, ako te sile hoće da očuvaju i najmanji ostatak svoga autoriteta i uticaja na istoku.

Prijedlog za sporazum.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Lugano, 15. decembra.

„Secolo“ javlja iz Atene od 12. t. mj.: Poslanici sporazuma su odložili svoj odlazak. Blokada se održava najvećom strogošću. Ni jedan brod ne smije izaći iz grčkih pristaništa. Nekolikim jedrilicama sa životnim namirnicama zabranjeno je da uđu u patrasko pristanište.

List „Neon Asti“ piše: Grčka bi kao dobru osnovu za sporazumjevanje smatrala, kad bi sporazum uklonio venizelističke čete izvršivanjem u redovnu vojsku sporazuma, jer bi se na taj način vaspоставilo jedinstvo grčkog naroda.

Venizelističke čete.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

London, 15. decembra.

„Times“ u javljanju iz Sire: U luci Hernopolis na ostrvu Sira, gdje je uprava narodne vlade, iskrcane su čete Venizelista. Stanovništvo je ove čete burno pozdravilo. Svi časnički, koji su ostali vjerni kralju, stavljeni su u zatvor.

Uzroč ostavke admirala Fourneta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 15. decembra.

Ostavka admirala Fourneta prouzrokovana je živahnim otporom, na koji su kod sporazuma naišli njegovi prijedlozi o poštravanju blokade Grčke.

Nasljednik admirala Fourneta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Na mjesto Fourneta postavljen je za zapovjednika sporazumne eskadre pred Pirejem podadmiral Gaucher.

Rat sa Rumunjskom.

Nastupanje u Rumunjskoj.

Jedan rumunjski list o ozbiljnosti stanja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 15. decembra.

„Evenimentul“, list koji izlazi u Jašu, opisuje sadanje borbe u Rumunjskoj ovako:

Stanje prije Bukarešta je bilo puno nerasravnjive zapetosti i besprijerne ozbiljnosti. Pa i sad jedva da možemo naći iscrpno riječi, kojima bi mogli opisati vrlo veliki značaj događaja istočno od Bukarešta. Borba, koja se razvija, mora zauzeti ogromni obim, ne s obzirom na broj četa, koje u njoj učestvuju — u toku rata su se sudarile daleko veće mase četa —, nego s pogledom na događaje, koji će borbama slijediti. Ako bi rumunjska vojska u tim borbama sa svim propala, onda će zemlja pasti potpuno pod nitcaj Njemačke. Za vrijeme bi rata i inače možda zemlja za dugo vrijeme ostala razdvojena.

Brige za Brailu i Jaš.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Frankfurt, 12. decembra.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Lugana: Pariski zastupnik „Corriere della Sera“ jadicuje, što je znatnom dijelu rumunjske vojske prodiranjem devete armije preprečen povratak, u slijed čega može nastati opasnost, da u istočnoj Vlaškoj bude odsječena i uništena. Time su u jedno ugroženi Braila i Jaš sa svojim bogatim stovarištim hrane, ako Rusi ni u dvanaestom času ne dođu u pomoć.

Odstupanje ka Galcu.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“)

Beč, 15. decembra.

„Novoje Vremja“ javlja, da su odstupajućoj rusko-rumunjskoj vojsci poslata znatna pojačanja, kako bi se mogla bezbjednije povlačiti i pregrupisati. Pošto bude izvršena nova grupacija, ova će vojska posjesti odbranbenu liniju Galac-Počšani.

Austro-Ugarska.

Car i kralj Karlo.

Kb. Beč, 15. decembra.

„Wiener Zeitung“ javlja: Njegovo Velikanstvo car i kralj je juče optutovao iz Beča.

Zaostavština cara i kralja Franje Josipa I 60 milijuna za ratne dobrotvorne ciljeve.

Kb. Beč, 15. decembra.

„Münchner Neuste Nachrichten“ saznaju iz dobro obavještenog izvora da je pokojni car i kralj Franjo Josip I. svojom posljednjom voljom o svojoj zaostavštini imao u vidu u prvom redu ratno dobrotvorne ciljeve. Kako tvrdi taj list car i kralj je iz svoga privatnoga imanja odredio 60 milijuna kruna za ranjenike, invalide, i ratničke udovice i siročad.

Nasljedje dviju njegovih čeri i njegove unuke, princeze Windischgrätz kao nasljednice pokojnoga carevića Rudolfa iznosi po 20 milijuna kruna. Ostatak od deset milijuna kruna razdjeljen je na razne legate.

Njemačka.

Car Wilhelm u Alzaciji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Wolffov ured javlja, da je njemački car Wilhelm u pratnji prijestolonasljednika na 13. decembra u okolici Mühlhausena održao prijedlog četa.

Caru Wilhelmu se rodio unuk.

Kb. Potsdam, 15. decembra.

Supruga pruskog princa Joachim odila je noćas sina.

Hindenburg o ratnom položaju.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

Kako „Lokalanzeiger“ saopštava, maršal Hindenburg je u jednom razgovoru sa Wiegandom, dopisnikom „New-York World“-a, rekao:

Naše je vojničko stanje povoljno na svima frontovima, u Rumunji odlično. Mi doista sa ovom godinom, koja se svome kraju bliži, možemo biti zadovoljni. Nigdje sporazum nema kakve opipljivije uspehe, uprkos nadmašnjeg broja i pomoćnih izvora iz većeg dijela svijeta. Sporazum se ponovo tješi sa 1917. godinom. Događaji imaju jednu neprijatnu naviku, da se proroku svijete. Možda je i sporazum već imao to iskustvo. Njegov davno željeni cilj, da Njemačku uništi, imao bi se ostvariti u godini 1917. Neka ih samo, neka dodju! Mi ćemo viditi a i vi ćete viditi. Zašto Francuzi u svome rabijatnom fanatizmu natapaju svaki metar svoje zemlje vlastitom krvlju, ja to doista ne razumijem. O austro-ugarskoj vojski je Hindenburg rekao, da njemačke vojskovođe bolje znaju, nego li ostali svijet, kakve je usluge ona Njemačkoj u ovom ratu učinila. Hindenburg je zatim pitao:

— Zašto američka vlada traži tako ogromne i neobične kredite za mornaricu? Na primjebdu Wiegandovu: mi smo za mir, ali se jednovremeno moramo spremiti maršal je izjavio:

U tome se Amerika ne razlikuje od Njemačke. Svaki odvažni narod mora biti spreman da brani svoj opstanak i da štiti svoga poglavara i svoja prava. Kad je Wiegand počeo da govori o miru, rekao je Hindenburg:

O tome pitajte drugu stranu. Mi smo rat dobili, čim smo našim neprijatelju onemogućili da svoj cilj postigne. To smo do sad učinili, to ćemo i do kraja činiti.

Nenadmašni uspjeh jedne njemačke podmornice.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 15. decembra.

itiv Klige i Petrograda. „Ruski Invalid“ piše, da se ne smije dopustiti, da se čete središnjih vlasti u Rumuniji ugujnzede, već da moraju otud po svaku cijenu biti protjerane.

Engleska i kolonije.

Novi vojni kredit. Kb. London, 15. decembra. Donji dom je odobrio jedan vojni kredit od 400 milijuna funti šterlinga.

Rat na moru i pod morem.

Potopljen parobrod „Auguste Marie“. Kb. Bern, 15. decembra. „Petit Parisien“ javlja, da je potopljen parobrod „Auguste Marie“.

Grad i okolica.

Rimokatolička služba Božija. Sutra, u nedjelju, 17. decembra služiće se:

I. U konaku: a) u 8 sati sv. misa za vojništvo, kojemu ima slobodan pristup i građanstvo; b) u 10 sati sv. misa i talijanska propovjed za talijanske zarobljenike.

II. U župskoj crkvi (Poslanička ulica): a) u 8 sati sv. misa za školsku djecu; b) u 10 sati srpsko-hrvatska propovjed i pjevana sv. misa; c) u 3 sata po podne večernja.

U radne dane prva sv. misa počima u pol 7, a druga u pol 8 sati u jutro.

Svečani broj „Beogradskih Novina“.

Juče 15. decembra napunilo se godinu dana, od kada je ugledao svijeta prvi broj naših „Beogradskih Novina“ i njemačkog izdanja „Belgrader Nachrichten“. Tim čemo povodom u sutrašnjem nedjeljnom broju donijeti prilog, u kojemu će biti članak o osnivanju i razvitku našega lista i nekoliko slika iz uredništva i štamparije.

Izgubljeno i nadjeno.

Živan Starčević izgubio je na na putu iz svoga stana u Kral a Aleksandra ulici 47 za Makedonsku ulicu veću svotu novaca, ručnu torbu i legitimaciju. Pošteni nalazači umoljava se, da ove predmete položi kod redarstva.

U dućanu trgovca Moše Mešulama a zaboravila je jedna nepoznata prije nekoliko dana jedan paket. Vlasnica može doći po njega u redarstvo.

Opasna krađa.

Na 11. i 13. ov. mj. izvršena je opasna krađa u kožarskoj radnji Nikole Radovanovića. Ukradjena je kožarska roba u vrijednosti od 320 kruna. Kao krivci su pronađeni i predati redarstvu Milan i Gjorgje Ilić.

UPISUJTE PETI RATNI ZAJAM, KOJI PRUŽA SJAJAN PRIPLD -- ZA ULOŽENU GLAVNICU. --

Knez Miloš u narodnoj uspomeni.

(Iz spisa pok. M. GJ. Miličevića). Što si dužan — plati.

Jednom pored konaka prolazahu Uzičani kiridžije, goneći katran na kragujevačku pijacu. Kad konji behu baš pred vratima od konačke avlije, udari doboš za menja straža. Kljusad se poplaše, razbežeše se, i s jednog samara spade meh s katanom, i proli se po kaldrimu.

— Umakni s tujem, ne bilo ti gal dreknju jedan Uzičanin, pritrčavši da ustavi konje; dokle drugi žaljahu što se učini tolika šteta...

Knez Miloš, sedeći na tremu, vide što bi, pa zapovedi da mu dodje koji od kiridžija. Momci zovnu najbližega, i ovaj pridje.

— Odakle ste vi? upita knez. — Iz Dobroselice, odgovori kiridžija. — Jeli živ Akso Ječmenica iz Dobroselice?

— Živ je, i evo ga ovdje; baš se ovo njegov mihi prosu! — Nek dodje amo on! — Eto Akse.

— Poznajes li ti mene gazda Akso? upita knez. — Poznajem, kako da ne poznajem, sunce naše? odgovori Uzičanin.

— Lijepo, lijepo — sunce; nego znaš li ti kad ja ono služih u tebe? — Ne! moje mi grješne duše! Nkad ti nijesi služio no zapovijedao. Tebe je Bog stvorio samo da zapovijedaš!...

— Činiš voliko, nije to tamo amo, gazda Akso! nego kaži pravo: nijesam li

se ja bio najmio u tebe na po godine da te služim za tri groša i po, i za jedne čarape? Kad se zakajini ja odoh k bratu Milanu, a u tebe mi osta 30 para od hajluka i čarape: to mi nijesi izdao!

— Vjeruj, vjeruj; davno je bilo; poboravio sam, veli Akso i priklanja se. — E, idi te sastavi trideset sitnih para i čarape, pa donesi da platiš dug!

— Da idem gospodaru! Ode. — Maio čas, vrati se. — Jesi li našao? upita knez. — Našao sam, gospodaru!

— Broj. Akša izbroji ravno 30 para, i spusti knezu u šaku. Miloš ih prebroji sam, sav i u hartijicu, i zadenu za pojas, rekavši: — Mnogo sam ja mučice vidjeo za ovih 30 para!

Akša mu pruži čarape. — Podaj tomu! reče knez, pokazavši glavom na momka. Akša dade čarape.

— Sad smo se namirili, veli knez. — S Bogom, gospodaru. — Srećan put!

Akša podje. — Ene! a stan'če, progovori Miloš: — ti tvoj dug plati. Da platiš sadaj i ja moj! I pruži Akši 100 jermiluka (po 4 dn.), koje je spremio dokle je Akša sastavljao 30 para!...

Vraćajući se radostan medju družinu Akša još iz daleka viče: — A da veljir ja vama, da nas pred carskom kućom ne more snaći nikakva šteta?!

Lunjevica.

Nikola Miličević, iz sela Lunjevice, u rudničkom okrugu, koji se po mestu rođenja obično zvaov Lunjevica, kad god bi dolazio u Kragujevac knezu Milošu, vodio za sobom i seksanu.

Obično je u konak knežev stizao oko 1—2 časa po podne, a tada je domaćin uvek prilgao da mašo pospavaj, i momci bi s krpama na motkama rasplašivali oko konaka vrapce, da cvrkom svojom domaćina ne probude.

Odjahavši pred muškim konakom, Lunjevica bi predao konje da ih raspreme i timare, pa bi s tremu muškoga konaka prema konaku ženskom viknuo što igda može:

— O, o, o, snaho! — Čujem, devere, čujem, odazvala bi se knjeginja Ljubica.

— Odi de mi namesi da se odmorim: umoran sam. Na to bi knez Miloš, probudivši se, promolio kroz prozor glavu i rekao:

— Što to! ko vičeš, kao lud? — Gledaj ti svoga posla, odgovorio bi Lunjevica: — tebe ja ne vičem!

Miloš bi se trgao u sobu, i zatvorio prozor, a kneginja bi Ljubica došla, pozdravila se s deverom, i namesila mu postelju da se ratšice i odmori.

Lunjevica je bio čovk plav, pun, bubuljičav po licu i u onšte vrlo ružan na oči. Za usluge, koje je učinio i Srbiji i Milošu, knez ga je veoma uvažavao, i ne zna se da mu je ikad rekao opore reči.

„Ko nagrdi sobu u konaku?“

Knez Miloš je vrlo milovao male sobe Boraveći (1859) u kneževskom konaku u Beogradu, starac se vrlo ljutio na velke sobe u toj kući; i Stojana Simića, koji je gradio tu kuću, smio je za to.

— Ovaj je Simić, oca tnu ludoga, bio prava budala, govorio bi on: — šta je ovo gradio? Zar su ovo sobe? Ovo su mutavdžinice!

Jednoga dana zovne on Mijaila Barlovca, dvorskog upravnika, i zapovedi mu, da jednu ponajveću sobu pregradi, kako će biti dve.

— Pregradiću je, gospodaru, odgovori upravnik: — samo bih vas molio, da se vi, posle podne zadržite malo duže u Topčideru (kuda se redovno izvozio u šetnju) dokle se posao svrši.

Knez obreče da će se zadržati duže, ali na protiv udje pre nego obično. Udje u sobu gdje su majstori razapinjali tapete, te sobu predvajali, i sede: milko mu se gledati kako se radi. Tu je stajao i Barlovac.

Na jedan mah udje adjutant i javi: — Njegova svetlost knez naslednik! — A po materi te tvojoj! rečne starac Barlovcu: — da vidim šta ćeš sad, kad Mijailo upita: „A ko nagrdi ovu sobu?“

Narodna privreda.

Privredno stanje Srbije u novembru 1916.

u oblasti, koju su zaposjele c. i k. čete. Opšte stanje.

Prema prošlom mjesecu privredno se stanje oblasti Srbije, koje su zaposjele c. i k. čete, nije mnogo izmjenilo. Kao i prije, mnogo je veći izvoz iz Srbije u monarhiju nego li uvoz, uslijed čega se u Srbiji osjetio veći promet novca.

Poljoprivreda.

Žetveni radovi su u ovom mjesecu dovršeni. Glavna pažnja poklanjana je jesenjim usjevima. Zaostalo srpske poljoprivrede zasvjedočava okolnost, što u mnogim krajevima (Mačva) stanovništvo nije bilo naviknuto, da za projetnje usjeve poore njive još s jeseni, te je vojna uprava bila prinuđena, da stanovništvo putem opštinskih predsjednika poučava o potrebi jesenjeg oranja i da ga u mnogim mjestima na to primorava.

Vrijeme je za jesenje usjeve bilo u opšte povoljno, te usjevi jesenji većinom dobro stoje. Zasadjena je površina prema prošloj godini znatno veća 25—30 od sto). Ima njiva, koje godinama nijesu obdjelavane (Palanka), sada pooranih i zasijanih. Radi uvećanog obdjelavanja je vojna glavna gubernija stavila stanovništvu plugove na raspoloženje (Mitrovica n. K.), čime je postignuto pravilno poljoprivredno obdjelavanje.

Vinogradi su zagrnuti i spremjeni za zimovnik (Palanka). U interesu voćarstva je naredjeno čišćenje vočki od gusjenica.

Šumarstvo.

Obilježavanje grmova, koji se u zimu 1916/17. godine imaju posjeći, već je svuda okončano. I sada se najveća pažnja obraća na izradu pragova i drva za gorivo. Zaključeno s vadjenjem tekuće smole, dokle se katran još i dalje pribira (Užice). Za dobijanje smole u godini 1917. sprema se naročiti podrobni raspored.

Trgovina i obrt.

Trgovinski promet sastoji se u izvozu sirovina i životnih namirnica iz Srbije u monarhiju i iz uvoza industrijskih tvorevina iz monarhije u okupacijono područje. Pošto su artikli za potrošnju ograničeni, to se pri podjeli u zima u obzir broj i karakter stanovništva u pojedinim okruzima (količina šećera, soli, petroleja na osobu). Od strane austrijskog i ugarskog ministarstva financija osiguran je robnoj prometnoj centrali kontingenat od 200 vagona železnice, što će i ako u skromnoj mjeri biti dovoljno za Srbiju do konca mara.

Relativno blagostanje seljačkog stanovništva moglo bi da posluži kao osnovica za unapredjenje izvozne akcije i za povećanje uvoza industrijskih artikala. Na žalost ova akcija ne može znatno da se poveća, jer je zalaha u robu skućena. A i eškoće u prevozu otežavaju polet uvoza. Za potpomaganje i lakše kontrolisanje uvoza preduzeća je robna prometna centrala u dosluca sa centralnim uređima mjere, koje omogućavaju centralizaciju otpravljanja i pouzdan dovoz.

Pored interesovanja za artikle, čiji je izvoz za sad zabranjen, pokazuje se i interesovanje za sad slobodne artikla (staklo, porculan, bizuterije), te bi se u tome putovanjem po zemlji mogao da postigne prilican obrt.

Kao uvozni trg iz monarhije dolazi tako reći samo Beograd u obzir, gdje se robnim poslovima poglavito bave ispostave austrijskih i ugarskih velikih banaka. Za promicanje trgovinskog prometa i za informaciju domaćih interesenata rade u Beogradu ispostave oba trgovinska muzeja.

Valuta.

Plaćanja se vrše u privatnom prometu kako u krunama, tako i u dinarima, dok u javne blagajne skoro isključivo utiču austro-ugarske vrijednosti. Papirnog novca ima dovoljno, ali se osjeća oskudica u sitnom novcu.

Bečka burza.

Kb. Beč, 15. decembra.

Pod uticajem vijesti o daljem pobjedonosnom nastupanju u Rumunjskoj i dogadjaja u Orčkoj burza je otpočela rad sa vrlo čvrstim držanjem. Vladala je živa tražnja za dionice željeznica, koje obavljaju saobraćaj sa Rumunjskom, kao i za rudarske i oružne vrijednosti. No u daljem toku burze došlo je do preokreta, koji se objašnjava negativnim držanjem sila sporazuma prema prijedlogu o miru središnjih vlasti i oštrim pisanjem jednog dijela engleske štampe. Ovo se popuštanje tečajeva prostralo osim na željezne i oružne vrijednosti i na dionice ugljenit rudnika, kao i fabrika šećera i mašina. Nepromijenjeno čvrsto pak držao se rentni trg, gdje je naročita pažnja obraćena na ratne zajmove, koji su bez razlike nođrane sa višim tečajevima.

Voćarstvo u Staroj Srbiji i Mačedoniji.

Mediteranska klima na jugu i njen utjecaj na sjever od Demir Kapije osobito su bili povoljni uslovi za napredno voćarstvo. Dolinom mnogih rijeka postoje čitave oblasti na daleko čuvene s ovom ili onom vrstom voća. U izobilju radja šljiva, jabuka, kruška, kajsijsa, orah, breskva i trešnja. Na jugu u oblasti mediteranske zone uspjeva svuda smokva. Za kesten i

badem može se reći da radja više nego u ma kojoj drugoj balkanskoj zemlji. Godišnji prihod od voća iznio je u 1912. godini 12,066.341 turskih groša, a najveći je bio od šljiva i oraha, pa zatim od jabuka, krušaka i kestenja. Proizvodnja voća po vrijednosti bila je u pojedinim vilajetima Staro Srbije i Mačedonije ovakva:

1) Šljive, jabuke i kruške

Table with columns: VILAJET, Sijiva, Jabuka, Kruška, and sub-columns for groša and %.

2) Orasi, badem, kajsijsa i smokve

Table with columns: VILAJET, Orah, Badema, Kajsija, Smokava, and sub-columns for groša and %.

Kosovski vilajet je najobilniji u voću, naročito u šljivama, jabukama i kruškama. Ove vrste voća uspejavaju najbolje u skopskom sandžaku. Sa šljivama je vrlo čuvno kumanovsko polje, a naročito dolina Krive Reke u palanačkoj kazi. U malaškoj kazi osobito dobro rodi kesten i badem. U okolini Kočana i Veleša najbolje su dinje i lubenice. I prizrenski sandžak ima oso-

bito dobro voće: prizrenski i tetovsk kraj poznat je sa svojim jabukama. Godišnja proizvodnja voća samo u kosovskom vilajetu iznese do milijun i pet kilograma.

Najveći prihod od voća daje šljiva: 2,349.673 groša, od koje svote samo na kosovski vilajet pada 50 10% U kosovskom vilajetu voće se proizvodi u ovoj količini:

Table with columns: Šljiva, Jabuka, Kruška, Kesten, Badem, Kajsija, Orah, and sub-columns for oka, a, gr, and %.

Tabela, koja slijedi daje podatke iz god. 1912. o tome koliko se koja vrsta voća proizvodi u pojedinim sandžacima kosovskog vilajeta i po kojoj se cijent od oke prodaje:

Table with columns: Sandžaci, Skopski, Prištevski, Senički, Pečki, Prizrenski, and sub-columns for Vrstu voća, Količina u okama, Srednja cijena u groševima, and Količina u okama.

Od voća najviše radja šljiva. Skopski sandžak najobilniji je u šljivama. Kesten najviše rodi u prizrenskom sandžaku, pa u pećskom, a najmanje u prištevskom i skopskom sandžaku. Orah, jabuka i kruška najviše rodi u skopskom, pa u pećskom sandžaku. U

opšte može se reći, da je najobilniji u voću skopski, pa pećski i prizrenski sandžak.

U skopskom sandžaku palanačka kaza je najbogatija voćem. U njoj samoj rodi:

Table with columns: Orah, Šljiva, Jabuka, Kruška, Kajsija, and sub-columns for oka, sred, je, cijena, 1,50, groša.

Dakle od 1,687.000 oka šljiva koliko rodi u cijelom sandžaku samo na palanačku kazu pada 1,500.000 oka. Tako isto od 457.700 oka jabuka koliko rodi ukupno u skopskom sandžaku, 300.000 oka daje sama palanačka kaza. To je isti slučaj i sa kruškama.

Ostale kaze u skopskom sandžaku manje su obilne voćem.

U prizrenskom sandžaku voća najviše ima u prizrenskom polju, a naročito u tetovskoj kazi.

Pitoma Metohija daje ogromnu količinu voća.

Sumnjivo bogastvo Amerike.

Tu skoro izjasnio se Mr. M. William G. Me. Adoo, ministar financija sjeveroamerikanskih ujedinjenih država, da je Amerika sada bogatija nego ikada prije, jer raspolaze zlatnom gotovinom u iznosu od 13 milijarda i 189 milijuna franaka, što predstavlja dobru trećinu cjelokupne svjetske gotovine u zlatu, a amerikanski radnik zaslužuje mjesečno 1600 franaka.

Tome na suprot rekao je Mr. Hughes, propal predsjednički kandidat, ali u isto vrijeme jedan od najboljih stručnjaka na polju financija, u glavnome slijedeće:

„Jest, mi smo danas bogati. Ali zašto? Samo zato, što je Evropa siromašna. Oko 25 Evropejaca bataliti su rad i otišli su u rovove, te su na taj način od proizvođača postali porošači. Ali pričekajte, dok se više ne budu tukli, dok se opet late proizvodnje; onda ćete viditi, šta će biti od vaše industrije, od vaših fabrika i trgovačkih poslova! Brojte vaš novac, brojte ga i dcbro ga zagledajte, jer ga ne ćete

dugo gledati. Brodovi, koji su vam ga donijeli, u brzo će ga opet vratiti, a vama će ostati samo uspomena na bogastvo. Kupuju li sile sporazuma išta iz Amerike, što im neposredno ili posredno ne bi bilo potrebno za rat? Ne! Ona fabrika, što se hvali, da ima 200.000 privatnih poručbina za avtomobile, baš time najočiglednije dokazuje, da su sve ostale fabrike-zaposlene izradom za ratne potrebe. Ali, kad rat prestane, onda će i one privatne poručbine djavolski da popuste. — Ni sa radničkom platom ne stoji bolje. Hrana, koja je prije rata stajala 5,50 dolara, staje danas 9,40 dolara, a srazmjerno tome i sve je ostalo poskupilo. Istina je, da radnik danas više zaraduje, ali je istina i to, da danas više izdaje, a da pri tom manje jede. A kad se evropske radničke vojske vrata sa bojišta u svoje radionice i fabrike, onda će se položaj ne samo amerikanskih radnika, već i svih ostalih staleža znatno pogoršati, on će biti mnogo gori, nego prije rata.

OSRAM advertisement featuring a light bulb illustration and the brand name in large letters.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

G. KOSTI KACANISU, kafedžiji, selo Valdovo, Nova Orlea, za Jovu Miloševića. Dragi Jovo! Zdrava sam i ja i m. m. Sa radnjom je dobro. Ako si pri novcu, pošli preko Wiener Banke, jer smo oskudni za novac. Pozdrav od mene i m. m. Tvoja Mara Milošević, Kočina 59, Beograd. 23297-8

G. STEVI ACIMOVIĆU, advokatu, Zeneva. Iz fonda poč. Mladena Večkovića, trgovca ovdasnog primala sam 30 dinara mjesečno. Poslednju pomoć sam primila za juli 1914. godine. Od tada ništa. Znuzmite se, molim lijepo, ako možete ma koliko na račun tog novca, da mi pošaljete. Sama sam, stara, slaba, a u nevolji. Budite dobri, pa nagradu za svoj trud zadržite, a ostatak novca mi pošaljite. Mnogo vam zahvaljujem. Kaćica Kasnar, udova, Višnjiceva 3, Beograd. 23312-8

G. LAZI LAZAREVIĆU, za Jovu Milenkovića. Dragi Jovo! Tvoje sam karte došla i otac primio. Ja sam sa djecom zdrava, za nas ne brini. Radujemo se, kad si ti sa svima našima zdravo i molimo Boga, da vas uvijek sačuva. Novca imam. Otac i Tasa davali su mi do sada i od sada će mi davati. Neću biti u oskudici. Od cele naše familije primi sa svima našima mnogo pozdrava, tebe vole i ljube tvoja djeca Ruža, Mara, Vera, Dacaj i Bata. Pozdravlja te i voli tvoja Olga Milenkovića, Aleksandrova. 23246-8

G. JOVANU MIJATOVIĆU, trgovcu drvna, Zeneva. Hotel Terminus. Vašu kartu primila sam. Javite Velimanu Kojoviću, da mi je žena zdrava. Novac do danas nije došla. Molim vas braca izvjestite se, gdje je kum Milutin Milošević, bakaln. On se do danas nije javio. Šta budete saznali, javiet na moju adresu. Ja se sa malim Jovom od pre pet meseci nalazim kod oca. Zdravi smo. Pozdrav od mojih roditelja, mali Jova ljubi čiki ruku. Poštujte vas snaja Ruža F. Mijatović, Ratarska 7, Beograd. 23249-8

G. LJUBI V. JOVANOVIĆU, blagajniku ministarstva prosvete. Dragi Ljubo! Danas sam primila prvi put poslani mi novac, za koji si me ranije pitao. Molim te gledaj, da mi se u buduću redovno šalje, jer se nalazim u oskudici. Molim te javi mi za Mitu opširnije, u kom se mjestu nalazi, jer smo u velikoj brizi svi za njim. Molim te Ljubo potruđi se, da nam se pošlje mogata plata, Radovana Radosavljevića, koji nam se nije još do danas javio otkako je otišao sa upravom vojne odeće. Mama je zdrava, i redovno novac prima, te ti uvek odgovara. Mi smo svi zdravi, šta i tebi i tati želimo. Voja je porastao i govori sve. Mira i Rada te često spominju i molite te, da im pozdraviš tatu, i jedva čekaju da dodje. Pozdravljamo tebe i tatu svi, tvoja snaja Vuča D. Jovanović, Hadži Rušimova 23, Beograd. 23250-8

G. DJORDJU P. RADOJLOVIĆU, Zeneva. Najčuvnije vas molim, da mi pošaljete malo novca, jer sam sa djecom u oskudici. Isto molim javite mome sinu Nikodiju M. Iliću, djaku podnarednika 2. čete 1. bataljona 2. prek. puka kombinovane divizije, da smo živi i zdravi i neka se javi preko „B. N.“. Blagodari vam mnogo Katarina Mih. H. Ilića, Vidinska 35, Beograd. 23235-8

G-djci LJUBICI MITROVIĆ, studen. med., Zeneva. Molim te Ljubice saopšti ovaj oglas mome Josi: Mili Josi! Hvala ti na poslatom novcu. Dosad primih svega tri pošiljke. Mi smo svi zdravi, ali brinemo za tebe, što se tako retko javljaš. Javljaš se češće preko „Beograd. Novina“, Ljupče, Nerče i mamka su se mnogo, mnogo zalezele njihovog tate. U kući po starom. Postaraj se ako možeš za platu mogata tate. Svi te mnogo ljubimo, najviše tvoji: Ljupče, Verče i Ručka. Zahvaljujući ti unaprijed, draga Ljubice molim te primi moj usrdan pozdrav. Ružica J. Kovačević, Beograd, Poslanička (Krunska) 59. 23256-8

VOJI JOVANOVIĆU, činovniku vrhovne komande, artiljerijsko odjeljenje. Dragi Vojlo! Poslani sam novac primila. Radujem se, da si zdrav. Javljaš se češće, da ne brinem. Izvesti nas za Stojana, jer jako brinem da li je zdrav. Raspitaj za Stojana Andjelčića, sudiju, Milnog muža. Ona je u oskudici sa djecom u Užicu. Poradi, da dobijem veći sumu od svog primanja, br. penziona kućijice 2947, broj invalide 640. Od oktobra nisam primila. Vrlo mi je neudavan novac. Pozdrav Stojanu i tebi od Leposave Karanfilović i Slavke Jontić, Beograd, Banatska 22. 23260-8

G. VELJI ACIMOVIĆU, Rue Stand 38, Zeneva. Poštovani gospodine Acimoviću! Mnogo vam blagodarnim na izvješću o mome mužu Mihailu M. Petriću, artiljerijskom oficiru 2. pozicijske baterije dunavske divizije. Molim vas lijepo izvjestite ga da sam sa djecom živa i zdrava i da želim, da mi se češće javlja. Molim vas lijepo izvjestite me za ove, da li su živi i zdravi i po mogućstvu, gdje se nalaze: za Djurdja Milosavljevića, artiljerijskog narednika 2. pozicijske baterije dunavske divizije i Mijata Lučića, aktivnog poručnika 11. puka III. poziva šumadijske divizije. Unaprijed vam blagodari i pozdravlja vas Ljubica M. Petrića, Kralja Milutina 6, Beograd. 23293-8

PERI KUSAKOVIĆU, Genf., za Acu Potića. Ajaćio. Molim vas braca poradi, da mi se što prije pošalje od Stevanog primanja, jer sam sa djecom od Stevanog smrti u oskudici. Pozdrav svima. Ananudova St. Potića, Beograd, Kolarčeva 2. 23304-8

G. Dr. JEVREMU ŽUJOVIĆU, lekaru, Hotel des Familles, Zeneva. Molim te, Ješo, javi Andji, da sam primila još dvije pošiljke novca preko Wiener Bank Vereina. a jednu preko Vatikana. Pitaj dokle je plaćena kirija, neka redovno šalje, jer sam mnogo dužna. Potreba je i briga velika. Cana je dobro, ja sam slaba kao i uvek. Molim raspitaj za braću Savu Popovića, vajara i Zarka Popovića, poručnika druge baterije dunavske artiljerijskog puka. Takođe molim te zauzmi se za moju penziju i tetka Persinu od januara. Mnogo mi je teško, što se Joca nikako lično ne javlja i da li je na istom položaju. Neka se svi često javljaju, da mi brigu olakšavaju. Pozdrav Danici, tebi i djeci od vaše Mileve Ovozdić, Resavska ul. 54. 23268-8

G. SAVI T. RANČIĆU, advokatu, Zeneva. Dragi Savo! Dobila sam kartu od 22. oktobra. Hvala na izvješću. Sa zdravljem nisam dobro. Obadje smo bolesne. Zvale smo i kura. Molim te Savo vidi, ako možeš izraditi pomoć za Dušanovu sestru Milicu. Vla ković u Jagodini, donja Glavna ulica 124. Ona je sa 6 djece bez pomoći, muž joj umro na položaju a invalida joj nije rešena, Olga je dobila novac, a za Danicu još ništa nema. Na Dušana mi je mnogo žao, što se ne javlja. Grle te i mnogo volu tvoje Ljubica Sretenović i Anka D. Sretenović, Ratarska 113, Beograd. 23317-8

MILANU JOV. MILOVANOVIĆU, Lycee St. Rambert, Lyon. Dragi Mile! Tvoje pismo i kartu primila smo. Svi smo dobro i čestitamo ti Krsno lme i ostale praznike sa željom, da te što prije vidimo. Javi nam opširnije kako si ti i pošalji nam svoju sliku. Teta je umrla 11. novembra 1915. u Prckaplju. Zablagodari tetka Ljubici i u naše ime za staranje nad tobom. Ljube te tata, Ida, Nidja i tvoja mama. Amalija Jov. Milovanović, Miloša Velkog 13, Beograd. 23303-8

DRAGANU STEFANOVIĆU, inženjru, Hotel Metropole, Lausanne. Mili moj! Slavu ti iskreno čestitamo i želimo ti zdravije, sreće i skoro da te svi zagrlimo kao i sve naše. Tvoja mila karta od 12. oktobra koliko me je obradovala toliko me je i rastužila. Tašine tri karte dobismo, jedna stigla za 8 dana, zato pišite, da ne brinemo. Za Božić ću te obradovati sa Radinom slikom, da vidiš tvoje ljepo djevojče, a poslaću tati Ljubinu sliku, da da, da se izrade dvije veće slike, i jednu na porculanu za spomenik. Dragane reci Dragom, da se i on lično javi. Mnogo mu blagodarnimo na novcu, a mama je sretna, što je se sin sjeća. Do kraja godine imaćemo novca, zato pošljite veću sumu, i uređite mjesečno četiri do pet stotina kruna. Pozdravi mnogo od svih nas tatu, Dragog, uijku, Stojana, Pavla, Lala Dr. Jačića i Petra. Ljubi te i misli uvijek na tebe tvoja Rada i Dara Stevanović, Gor. Milanovca. 23302-8

DUSANU SIJACKOM, Zeneva. Po karti dobivenoj dočnije vidim, da novac nije sav za mene i ako prije toga dobiš kartu dočnije pisanu, u kojoj javljaš, da meni šalješ. Novac sam jedva dočekala. Nabavih najnužnije za zimu. Poslah majci jedan dio. Molim te, ako ti je moguće pošalji Mari drugi novac. Iznenadilih se, da nije kod tebe. Zašto se Kosta ne javlja, brinem mnogo za njega. Djeca su zdrava i spominju tatu i čiki. Oledaj, da se Andji odmah uputi novac akonto njenog ili muževljevog primanja, prije dva mjeseca primila. Ostala bez sredstava. Njenoj sverki Milevi pokojnog Lazara Nečića, sekretara načelstva, nastoj, da se pošalje novac akonto penzije neprimljene od novembra 1915. i to na moju adresu. Pozdravljaju i ljube tatu i čiki djeca i Milica Sijačić, Knez Danilova 35, Beograd. 23316-8

KOSARI H. JOVANOVIĆA, Niš, Trgovačka 23. Dragi naša tetka! Od dede i ujne dobismo karte još od aprila. Na iste odgovorismo mnogo puta, ali od vas ni glasa više, a i tata vam se nekoliko puta javljao. Izgleda da te oglas niste pročitali. Javite se odmah i ako vam treba novca, da javimo tati da uku pošalje. Kako je ujna, naročito Jelče i dal' ste svi zajedno ili je ona još u Prštini. Od tate smo prije deset dana dobili kartu. Oni su svi zdravi, hvala Bogu. Kako ste sa zdravljem, naročito baba i deda. Idete li na grob našeg Ljube? Ako možeš tetka, ti dodji kod nas. Svi vas mnogo volimo, mama, Olga, Nada, Rajče i Dara Stevanović, Gor. Milanovca. 23301-8

G. DUSANU SIJACKOM, Zeneva. — Molim dostavite Bori Ceniću, revizoru carinarnice, Solun. Dragi Boro! Novac sam primila dvared polovinom i koncem oktobra i od Zivadina. Saljite redovno. Milutin što javlja, šta je pratio novac majki i ti meni, to nisam primila. Svi smo zdravi. Čestitamo slavu teti i Milutinu. Svi vas pozdravljamo. Bata, Vera i Svetislav ljube taticama ruče. Milica Cenić, Skopljanska 4, Beograd. 23300-8

DJOKI NESTOROVICU, Zeneva. Oglas smo pročitali, poslednju pošilku novca primile. Majka, sestre i zet su dobro. Mica Milković te moli, ako ti je moguće, da joj pošalješ što više novca od Ljubinog primanja. Ja sa djecom i Melanijem sam zdrava. Mnogo pozdrava Lujki i Zorici. Tebe ljube i pozdravljaju djeca i Sijka Nestorović, Topličin venac 6, Beograd. 23315-8

Dr. DRAGI LJOCIĆ, Lausanne. Primih novac. Veliko vam hvala. Bejah u oskudici. Sve mnogo pozdravljam Naca Stevanović, Poslanička 72, Beograd. 23309-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva. Molim da imate dobrotu izvjestiti me: za moga muža Jovana Miloševića, vodnika 2. čete 4. bataljona 1. puka III. poziva, koji mi se javio prije izvjesnog vremena iz Grčke. U isto doba umolite ga, da mi pošalje po mogućnosti novca. Mara Milošević, Beograd, Kočina 59. 23298-8

G. DUSANU SIJACKOM, St. Gallen, Schweiz. Vašu kartu, kojom me izvjestavate za moga muža Sretena Jovanovića, primila sam, i ležju vam odgovaram i molim vas, da mu dostavite slijedeće: Dra. Sreten! Radujemo se, što si nam živ i zdrav i molimo Boga za tvoje zdravlje. Poslati novac u tri pošiljke: primila sam. Hvala ti na tvome staranju. Mi smo svi zdravi kao i tvoji. Moji su kući. Lojzik je otišao. Djeca su zdrava, idu u školu i često spominju svoga taticu. Pisala sam ti nekoliko karata. Da li si primio? Ja sam p m la tri. Al kander i Dušan pozdravljaju i ljube svoga taticu. Primi srdačan pozdrav od svih naših, a ponajviše od tvoje, Justine S. Jovanović, Laudanova 93, prije Mokvaska, Beograd. 23313-8

JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva. — Molim dostavite Nikoli Kusakoviću, kapetanu (majoru), geografsko odjeljenje na Krfu: Zdravi smo. Od tvojih još nemamo izvještaja. Nova zgrada tvoga gazde nije površena. Pronadji moju braću. Oni su otišli kao: Gorča Stojanović, narednik intendant kog vođa I. armije, i Milić Stojanović, narednik pri leskovačkoj vojnoj stanici. Javi nam, gdje su. Održavaj vezu sa njima javi mi, a nama šalji izvješća ovim putem. Mihajlo Popović, Cvetana i Dragomir, Avakumova (Kursulina) 37, Beograd. 23324-8

Gospodinu Milanu Jakšiću, Zeneva. Zahvaljujem vam na izvješću o mome mužu Velimiru Arsiću i molim vas, da izvjestite Velimira, da sam sa djecom zdravo i da radnja radi. Gospodine Jakšiću, pošaljite Velimiru 500 kruna, koju ću sumu ja dati vašem gospodinu ocu. Unaprijed vam zahvaljujem Darinka Arsić, Palanka. 23333-8

PETRU BOGAVCU, Hotel Terminus, Zeneva. Braca Pero! Molim vas dostavite Ivanu slijedeće, da mi pošalje novac, ako mu je moguće, jer sam u oskudici i da mi se javlja češće i ako zna, gdje je moj brat Nikola, da nam javi jer za njega ništa ne znamo. Sa Momčilom sam zdrava. Pozdravite ga mnogo, a Momčilo grli i ljubi svoga tata i često ga pominje. Kod Bse sam skoro svaki dan. Oni su svi zdravi. Momčilo ljubi ruku svome stricu. Poštujte vas i mnogo pozdravlja Nikolija Radovanovića, Kraljevo. 23321-8

G-djci OLGI D. ANDJELKOVIĆ, Zeneva, za Cedonilja M. Todorovića, Krf. Dragi Čedo! Zdravo smo i dobro. Dobrih je primila novac za ik čku. Ja sam primila za Natu Blagojevu, Miloša Lukića i za Stanu Todorović. Stana je nedavno umrla. Novac je dat djeci. Sve tvoje karte dobijamo. Potruđi se za novac i za dalje. Mnogo te svi pozdravljaju i zahvaljuju. Tebe mnogo vole tvoji Dara i Dobrih Čed, Todorovića, Prijestolonasljednikova 12, Beograd. 23308-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva. Molim vas lijepo gospodine pronadite, ako vam je moguće, moga muža Kostu Simića, policijskog pisara, sreza skopljanskog. Oprostite što vam se kao nepoznata s molbom obraćam. Kad ga pronadjetite dostavite mu: Dragi Kojo! Novac pošliti preko Komercijal Banke dobila sam. Hvala ti. Svi smo zdravi i na tebe mislimo. Novac kad možeš opet pošalji i to na moju adresu. Antoniju javi, da je Kosari novac potreban, neka pošalje odmah. Pozdrav od svih nas, a najviše od tvoje Zore Simić, Balkanska 52, Beograd. 23319-8

G. DRAGUTINU STAMENKOVICU, advokatu. Dragi kume! Primila smo novac. Srdačno ti hvala. Obručali smo se i ja i Mara za pomoć na ime naših primanja, ali bez uspjeha, te smo zato u oskudici. Uvjereni smo, da ćeš nas se i u buduću o-ko sjetiti. Toplo te pozdravljamo. Mara, Cakan i Djoka Djurić, Mišarska 11, Beograd. 23318-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Case 8545, M. B. Zeneva. — Ovim vas putem opanovčavam i najljubaznije molim, da za mene primite svu moju dosadašnju platu od 1. januara ove godine i da mi je pošaljete, kao i da mi i u buduću šaljete, jer sam sa porodicom u oskudici. A tako isto vas molim, izvjestite moga zeta Jovana Urbana, kapelnika vojne muzike pri 1. puku niškom, da preko mene pošalje novca za svoju porodicu, jer je u oskudici. Kako se i Čeda Perić, natjecnik, sreski, nalazi u oskudici od čega da živi, budite tako dobri, te i njegovu platu od 1. januara ove godine primite i pošaljite mu u Valjevo, Opštinska 46, na čemu vam ostajemo zahvalni. Nenad V. Perić, arhivar prvostepenog suda, Kosančićev Venac 49, Valjevo. 23259-8

G-dinu STEVI ACIMOVIĆU, advokatu, Zeneva. — Poštovani gospodine! Vaše karte od konca novembra, kao i Miladinovu od početka septembra, koju je preko vas isradio, primila sam. Svi smo se jako obradovali, jer o Miladinu nisam ništa znala. Veliku blagodarnost primite od mene i djece. Vašu dobrotu i zauzimanost nikad neću zaboraviti. Miladinu javite, da smo svi dobro. Mi odraj i Dušan idu u školu. Aleksandar i Olga su veliki. Olga govori i često spominje svoga tatu. Za novac sam se obratila firmi Uroš Simić i Komp., ali članovi firme kažu, da još nemaju nalog od gospodina Uroša. Ja bih vas molila, da poradiš, ako je moguće, da g-din Uroš izda nalog kako bih mogla doći do novca. Ako je ikako moguće, da Miladinu isplati ili da na račun Miladinov drugog isplati Miloradu P. Nikoliću, djaku, podnaredniku, pisaru štaba II. puka, I. poziva, izvjesnu sumu novca, ili da mu se daje mjesečno koliko mu je potrebno, jer sam od njegovog oca imala, veću sumu novca ranije, a i sad sam od njega uzela, polje od pomenute firme nisam ništa dobila. Mnogo vam blagodarnim, a Miladinu svi mnogo pozdravljamo. Savka M. Novaković, inđendant, Palilule 14, Kraljevo. 23216-8

G-djci KOSARI P. CVETKOVIĆ, Zeneva. — Molim vas, izvjestite Milad na Sevarliću, da sam do sad u tri maha primila poslani ananet, a posljednji još nisam. Svi smo zdravi i srdačno ga pozdravljamo. Tašno je ukupno mjesечно primanje 328.10 K. Lazine na kas. Džavne blagajne čiste 278 d.n. po spisku br. 723. Uvojez n su primili od 1. januara ove godine. Savka Lj. Todorovića, udova, primala je 100 dinara mjesečno po knjižici broj 409, a nije primila od 1. oktobra prošle godine. Pošta je novac neposredno od Milojke dobila. Živite, vas i pozdravlja Danica Sevarlićka, Kamenička 3, Beog ad. 23215-8

G-dinu ZIKI IVKOVIĆU, advokatu, Zeneva. — Poštovani kume! Preko kume Darda d bila sam novac. Molim vas, poradi, da se na račun mog i Kosting primanja pošalje što veća suma novca. Kosta je u Lgarskoj, No. W. 1109 grupe 11, baraka X. Molim vas, da mu pošaljete paket, a sve izdatke naknadno kuma Dard. Kuma Dara i svi ostali kod vaše kuće zdravi su. Takođe vas molim, da dostavite našem zetu M. Jovu Vojnovicu, inženjeru, rezervnom kapetanu V. puka, I. poziva, dinke divizije, slijedeće: Dragi Milivoje! Javljam ti tužnu i nesretnu vijest, da je tvoja mila i dobra Savka umrla u oči Sv. Arhangela Mihaila a sahanjena 9. novembra po starom. Ljubica i Slobodanče zdravi su i pluću za svojom milom mamom, a i lino očevoje svoga milom taticu. Poštu, vas i pozdravlja kuma Zora Vukosavljevićeva, Valjevo. 23205-8

G-dinu VLADANU NEDELJKOVIĆU, Hotel Terminus, Zeneva. — Molim vas gospodine Vlado, dostavite ovaj oglas Ljubisavu Grkoviću, načelniku u penziji. Novac sam primio i poslao njegovoj gospodji u Novi Pazar. Gospodja je u oskudici, neka joj novaca što više pošalje. Takođe javite Gaji Žiloviću, X. puk, III. poziva, da sam novac primio i predao njegovom sinu Zvoti, da su njegovi svi zdravi u Majdanu, sen majke i brata Trivuna. Pozdravite zeta i Milana, recite im, da je moja želja, da nam se po mogućstvu lično javi. Od sveg srca vam zahvaljujem i pozdravlja vas Nestor Bojović, Gornji Milanovac. 2322-8

G-dinu JOVANU R. JOVIĆU, Zeneva. — Za Andriju Proća. — Dragi Andre! Kartu tvoju i poslani novac primio sam, na čemu ti od mene i svih mojih velika blagodarnost i svi te molimo, da češće šalješ novac. Milka Petrović i svi njihovi zdravi su, o čemu izvjesti Milana, da ga pozdravljaju, da se za njih ne brine. Izvjesti Dušana, da smo svi zdravo, naročito likan moli se Bogu, da mu tata skoro dodje, a mali Velihor progovara tati, tati, Dušanka te moli, da izvjesti Dušana, da joj pošalje što više novca u krunama, jer se dueta zadužila. Krestina je zdravo, dolazila je skoro ovdje kod nas. Srdačno pozdravi Dušana, Bora, Milana Petrovića, Miku Tadića, predsjednika suda, Dragutinovića i ostale, a ti primi najsrdačniji pozdrav od svih mojih i tvog Jove Tomaševića iz Čuka. 23277-8

G. DRAGOLJUBU P. RADOJLOVIĆU, Zeneva. Lijepo vas molim, javite mome Mihailu, da sam poslaku primila. Hvala me. Pozdravite ga i recite mu, da sam ga molila, da nadje načina, da mi se češće javlja. Vama gospodine Dragoljube, zahvalno smo, snaja mi i ja, za poslani joj novac. Molim vas, imajte je na umu i u buduce. Mihailu javite, da mi je brat u Austriji. Izvjestite se, bi li mogla dobiti zajam na moje kuće, Obe gospodje Drage su zdrave. Gospodja Dragica često posjećuje gospodjicu vašu sestru. Lijepo vas molim, izvjestavajte me češće o Mihailu, jer se jako brinem. Njega, gospodina doktora i vas mnogo pozdravlja Dana M. Pavlovića, Kraljice Natalije 14, Beograd. 23197-8

G. DRAGOLJUBU P. RADOJLOVIĆU, Zeneva. — Karte i pisma primam. Tetka je dobila dvije čikine. Hvala Bogu, kad ste zdravi. Dada uvijek u postelji, ali bolest stagnira, zato ne brinite. Drugi svi zdravi. Marići vrlo potreban novac. Mjere obuce više puta poslali. Poslaću u kuverti naerta. Ako uspiješ poslati obuću, onda neka sve budu duboke, a za mene dva para. Za Jeljanovine zna njen ukus Jelena. Njoj je potreban i jedan crn kostim. Za tetku molim, dvije jegerovačke muške, najveće numere, i crna pamuka. Ona moli, da joj čika pošalje onaj recept za mast od biljave i zahvaljujem ti na izvještajima o čiki. Pošliku od 5. decembra primila je. Danas dobi Brankov otac prvu pošiljku. Javi mu. Saznaj o Ljubi Andrejeviću, mužu baba Marine Milice, gdje je i kako je. Neka joj se javi. Ona je u Sapcu zdravo kod Anke. Ovaj oglas pošalji čiki. Srdačno pozdravljate svima od svih. Draza D. Radojlovića, Kraljice Natalije ul. br. 14, Beograd. 23198-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, za gospodina Milorada Stankovića, poručnika, Zeneva. — Dragi Milane! Tvoje sam karte i novac primila, i veliko ti hvala na sjećanju. Dragi Milane! Ja se radujem, kad sam čula, da si živ i zdrav. Za mene ne brini; ja sam ti hvala Bogu, zdrava, koje i tebi od sveg srca želim od Dragog Boga. Dragi Milane! Kod kuće je sve dobro, ne brini ništa. Piši mi češće, da ne brinem. Nikoliću odmah novac pošliti. On je u bolnici, mi se dopisujemo često. Ako je Gaja Stefanin kod tebe, kaži mu, da mu je Stefanija tražila novac, da joj pošalje, jer je u oskudici. Ja tebe molim, da me ne zaboraviš. Pozdravi sve naše prijatelje. Primi mnogo srdačnih pozdrava od tvoje žene Bete. Berta Stanković, Djevdjelijska 25, Beograd. 23244-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, za gospodju Olgu D. Andjelkovića. — Mnogo vam blagodarnim na izvješću o našima. Molim, budite ljubazni i dostavite mome sinu Milanu A. Petroviću, kontroloru pošte, slijedeće: Dragi Milane! Radi, tebi, Kostu, Branku i Djoki čestitamo slavu i želimo, da je u zdravlju i sreći provedete. Tvoj oglas pročitali smo. Molimo se mišlostivom Bogu, da ste nam zdravi. Javlja te se češće, mnogo brinem. Djeca su ti sva zdrava. Kruna čuva zdravlje Mara. Javi Radi i Branku, da novac redovno primamo. Sve mnogo pozdravljamo i volimo: mama, Jela, Zivkica, Lepa i Jul. Zivka A. Petrovića, Miloša Poceera 17, Beograd. 23287-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva. Za Budimira Stojkovića, bolničara II. poziva, šumad. diviz. — Dragi Budimiro! Oglas i dvije karte pročitala sam. Oglas me je jako obradovao. Ja sam ti tri karte pisala. Djeca su bila bolesna, sad su zdrava. Dosta sam oskudna. Tražila sam od tebe novca, ali vidim, da nemaš. Ljuba je porastao, ide u II. razred. Aleksandar je prohodao. Čestitamo ti slavu u zdravlju da je provedeš, a do godine daj Bože, sa našom djecom zajedno. Knača nam je malo ostetena. Javi, ako što znaš za Knaču Milica, majka mu je u otačanju, ništa ne tuje za njega. Mnogo te pozdravljamo svi i želimo od Boga zdravlje. Tvoja Dara Stojković, Biloljska 12, Beograd. 23330-8

Gosp. Stevi Acimoviću, Hotel Terminus, Zeneva. Najčuvnije vas molim uradite, da mi se što skorije pošalje pomoć akonto moje plate, koju nisam primila od 1. decembra 1915. godine do sada. Unaprijed vam blagodari Stana D. Martićka, poštarica iz Vučitrna, Stančine ul. 73. Kraljeva. 23222-8

G-dinu DRAGOLJUBU MILOVANOVIĆU, Zeneva. — Za Velimira Jovanovića. — Dragi sine! Primila smo tvoju pošiljku. Ova pažnja vrlo nas je trgnula. I ako od našeg rastanka do danas, od tebe lično ne dobismo nikakvu vijest, ipak se radujemo, što preko Mihaila znamo, da si hvala Bogu uvijek bio zdrav. Piši nam ti lično i hvala, gdje si? Mi smo svi dobro. Bata Stojan odmah ljubi uku ruku i pta, jest li t a i M. ta dobili negovju sliku? S daznan pozdrav Mihailu, tebi i M. u, od oca, Danice, Slobodana, a najviše od vaše i rine majke, koja vas sve mnogo grli i ljubi Marija Jovanović, Poslanička 40, Beograd. 23293-8

Gosp. Dragoljubu P. Radojloviću, Zeneva. Javio sam vam, da sam primio jednu pošiljku. Molim vas pošaljite mi opet od mog primanja. Zahvaljujem i pozdravlja Vlada D. Stojanović, profesor, Kosmajska 38., Beograd. 23217-8

Stevi Acimoviću, Hotel Terminus, Zeneva. Primala sam invalidu na kasi državne blagajne glavne po spisku broj 578. Posljednji put sam primila u septembru 1915. Invalida je riješena 7. novembra 1914. Broj 28205. Molim vas da poradite, da mi se pošalje invalida. S poštovanjem Jovan-ka Milojković, Daničićeva 19, Beograd. 23241-8

Stevi Acimoviću, advokatu, Zeneva. Dragi Stevo! Dvije karte tvoje od oktobra i novembra dobio sam. Hvala ti mnogo. Pozdravi mi djecu. Javi im, da smo svi zdravi, ali da ja ne radim već sedam mjeseci. Neka Bora pita Blažu, šta je sa Vukasinom i Maksimom. Javio sam ti već, da sam dao gospodji Rašić i gospodji Ristić novca. Dobijaš li moje karte? Molim te opet za što skoriji izvještaj, naročito o Blaži. Pozdravlja te tvoj Vlada Veljković, Sv. Save ulica 29., Beograd. 23270-8

Gosp. Vasi Gličiću, trgovcu, Leskovac. Dobila sam od Ljube izvještaj, da su Dragutin, Toša, Dobrivoje, Bogoljub i Milivoje zdravi i živi i da se on o njima stara. Stoga nemojte za njih brinuti. Kako je majka i ostali? Pozdravlja vas sve i poštuje Vidosava Tasićka, Kralj Aleksandra ulica 178, Beograd. 23159-8

Dragomiru Bojoviću, pri ministarstvu vojnom, Krf. Tvoju kartu dobih i radujemo se, što ste zdravi svi. Na selu kao i ovdje svi smo zdravi. Milovan u Ugarskoj. Milan, zet Rajko, Radomir javlja se često, želimo i u buduću tako. Javlja se novac primila. Pozdrav svima od svih, tvoj stric Nestor Bojović, Gornji Milanovac. 23201-8

Gosp. Milanu Jakšiću, Zeneva. Chemin des Roches 9. Poštovani gospodine! Primila sam vaše izvješće o mome mužu Milislavu Cvetkoviću, hvala. Lijepo vas molim dostavite mi slijedeće: Dragi moj Mile! Iz današnje tvoje karte vidim, da o meni još ništa ne znaš. Čudi me za što ne dobijaš tolike silne moje karte i tri oglasu u novinama upućena tebi. Ja ti pišem svaki dan, jer znam, da se brineš o meni. Nemoj Mile ništa da brineš za mene. Ja sam zdrava, kuća nam je nepovrijeđena sa stvarima. Sjedit u našoj kući. Novac sam oba puta primila. Od gospodina Sime ništa nisam dobila. Molim te Mile javljaj se po mogućstvu češće. Mnogo te pozdravlja tvoja ljubeći te žena Jovanka Cvetković, Gornji Milanovac. 23200-8

Gosp. Vračarić, Fortunastrasse 36. Zürich. Mnogo mi naš tata! Čestitamo krsno ime svetog Nikolu. Slavićemo za tvoje i naše zdravlje. Od avgusta nemamo nikakove vijesti od tebe, mnogo brinem. Prošlog mjeseca dali smo oglas preko kum Mitra. Ponova te molim nadji načina, da mi se javiš, jer sam u velikoj brizi. Bezbrojno puta te ljubimo i grlimo tvoja Marija, Lela i Darče Lazarević, Dostijeva 47, Beograd. 23195-8

Gospodji Dari Lj. Davidovića, Zeneva. Duboka blagodarnost plemenitog gospodji na učinjenoj mi dobroti, koja se izdaleka i mene sjetila. Neka Bog podari zdravlja vama i vašoj porodici. Primite pozdrav od Angeline Simićke, Smiljančeva 21, Beograd. 23194-8

Gospodinu JOSIFU JOVANOVIĆU, Rue Vieux Grenaudiers 17, Zeneva, za Svetolu Milosavljevića, učitelja. — Dragi Svetlo! Srećna sam sa djecom, jer danas preko g. Jovanovića prvi put dobih od tebe opširnije vijesti. Dobih novac u tri maha. Salji svakog mjeseca na donju adresu. Djeca se sv. kodnevno moie Bogu za čedno sa mamom, da nam te zdravog povrat. Da li si čitao dva oglasa oktobra? Gospodinu Jovanoviću zahvaljujem, a tebe sa djecom grli tvoja Andjela Milosavljević. Svetlo! Dostavi ovo lliji: Dragi llija! Iz tvojih karata vidim, da si sa našima zdravo. Za mene ne brim. Ja sam sa svima zdravo. Pošalji novac odmah. Javlja se češće. Jesi li čitao oglas u broju 274? Toplo te pozdravlja tvoja Draga. — Glavna 196, Kragujevac. 23129-8

G. BRANKU PASTROVIĆU, Zeneva. Pirmite moju i moje djece veliku blagodarnost na poslatom novcu, koji nam je u ovom zimskom dobu tako trebao. Sjetite se opet koji put nas u daljini, na čemu ćemo vam vječito blagodari. S poštovanjem Jelica Ilić, Beograd, Pop Lukina 4. 23350-8

G. MIKI BELOTREPIĆU, majoru, Krf. Pošto sam prije dužeg vremena izvjestila, da je moj sin Mihajlo Mišković, poručnik 1. prekobrojnog puka kombinovane divizije na Krfu, to vas bijepo molim za izvještaj, kako je sa zdravljem i da nam se javi ovim putem, jer se mnogo za njega brinem i za njegovo zdravlje. Mnogo vam blagodari i pozdravlja vas Jelica Ilić — Mišković, Pop Lukina 4, Beograd. 23351-8

NIKOLI HRISTODULU, Weesen. Poštovani kume! Javite Spiri, da mi novac odmah pošaljete preko mojih roditelja u Beogradu. Ja sam u Nišu. Unaprijed blagodarim i pozdravljam vas Olga Pečić. 23220-8

MILANU MATIĆU, Geneve. Dragi Milane! Tvoje karte, Mošinu i Koste Aleksića dobio sam. Svi smo se mnogo obradovali. Javi Boži Srećkoviću, da je njegova Zora sa djecom dobro i sliku mu poslala. Ništa neka ne brine. Neka javi, šta je sa Dragonom? Je li još na starom mjestu? Tvoji svi dobro, ne brini. Poslao sam ti opširno pismo i molim vas, da odmah odgovorite. Koste Aleksiću i Moši blagodarim na velikoj pažnji za mog Srbljasa. Pozdravi Radu Milutinovića. Njegovi dobro kao i majka mu. Porodice sve, o kojima sam ti javio dobro su, samo svi željno čekamo vaš odgovor. Sve vas mnogo pozdravlja vaš Milutin Dojčinović, Valjevo. 23352-8

STERIJU BODI, Hotel Terminus, Geneve. Molim dostavite Dragoljubu Vukadinoviću sljedeće: Mili moj Dragi! Obe tvoje pošiljke primila sam baš u oči slave, kako mi je novac bio najpotrebniji. Ja i Zaga zdrave smo. Zaga je velika i zlatna. Svakodnevna joj je molitva, da joj se tata vrati živ i zdrav. Našu ću ti sliku poslati. Javljam ti se češće oglasom, da ne brine. Pazi na tvoje zdravlje mene radi i djeteta. Braća Iki i Koji čestita slavu, zeta pozdravlja, a tebi čestitaju slavu grle i ljube Mileva i Zaga. Vami gospodine Sterije o sobita blagodarost, Mileva D. Vukadinović, Stanićna ul. 90, Kragujevac. 23223-8

JOVANU PETROVIĆU, školskom nadzorniku, Zeneva. Dragi tata! Tvoj oglas upućen prijatelju pročitao sam i odmah odgovorili. Mi smo svi zdravo. Molim te javljaj se češće, jer se ja mnogo radujem, kad nam se javiš. Od gospodina Josića primila sam prvu pošiljku novca, drugu još nisam. Tekla Sveka te pozdravlja i moli, da u ime nje zablagodariš gospodji Ljubici Mirkoviću za poslani novac i moli je, da se je u buduće sjeća. Učini, da se gospodji Zori Milovanoviću, učiteljici iz Bajine Bašte, pošalje od njenog primanja, koje nije primila od oktobra. Izvesti se za Mijata Markovića, adjutanta 2. bataljona 6. puka II. poziva drinske divizije i odmah nam javi. Svi te mnogo pozdravljaju a tebe pozdravlja i voli tvoja Nada Petrović, Donje Toplice, Valjevo. 23290-8

G. SVETI I MILORADU GOJKOVIĆU i **NEDELJKU SAVIĆU**, Zeneva. Mili djeco i dragi brate! Karte, sliku i novac sam primila. Ne upućujte me na prijatelje za novac, jer ne mogu dobiti. Svi smo zdravo. Ilijana Borka kod Danice, Jovanka samnom. Je li zdrav gospodin Pavle Milojević? Radovala bih se, da mi pošaljete sliku Rašinu i Ilinu. Desa je dobila na račun gospodina Lazarevića novaca ko i poslednju pošiljku od 25. novembra. Mnogo vas pozdravlja i voli majka odnosno sestra Joka Gojković, Valjevo. 23289-8

G. ALEKSANDRU BODY, Zeneva. — Molim vas gospodine Body, dostavite mome Tomi Stanimiroviću, Krf. Dva puta u mjesecu javljam ti se preko „Beograd. Novina“, a kartama nebrojeno puta. Čudi me, da ništa od svega toga ne dobijaš. Javljam ti se češće, za nas ne brini. Za majku i brata tvoga nemoguće mi je saznati, a o kuma Jeli nadam se izvještaju ovih dana i javiću ti ovim putem. Mjeseca oktobra primila sam sedmu pošiljku. Novac mi šalji redovno. Pozdrav od sve djece i mene. Mileva Stanimirović, Andraštr. 14, Čačak. 23284-8

Velji Aćimoviću, Zeneva, za Božu. Tvoj oglas u kome javljaš, da si dao novac Ljubi Ristiću i Blagoju Iliću, pročitala sam i mnogo se radujem, kada ste svi ljubila Bogu zdravi i karte mnoge dobijam kao i Dordje Ristić i odmah mi je doneo novac i moli te, da daješ Ljubi koliko treba i javiš, a on će meni položiti. Ilić mi je dao. Djordje je sa snajom zdravo i pita, je li Ljuba sa tobom, i mnogo ga pozdravljaju. Jesi li gdje si ljetos bio. Ovo pošalji Miki: Dragi Miko! U oglasu koji je Boža dobio, javile smo ti se, majka i ja, i opet to činimo. Sa majkom sam zdravo, samo u velikoj brizi za tobom. Jednako molimo Boga, da tebi i našima podari zdravlje. Prihoda nemamo, stanovi prazni, zato šalji novac. Desa i moja majka dobile tvojom rukom karte pisane, a mi još ne. Majka je srećna, što je Voja i Dragomir kod gospodina Miletića. Majka i ja mnogo te pozdravljamo i ljubimo, tvoja Olga. Dragoljubu javi, neka kaže Peri Djuriću, da mu je majka sa sestrom i bratom u Grockoj, saopštili smo joj za njega i sliku poslali da ga vidi. Tamo baciš. Tebe i sve naše svi pozdravljamo, a gospodinu Velji još i blagodarim na trudu, Zorka Avramovića, Vrtljarska 85., Beograd. 23359-8

Vladanu Stojanoviću, stud filozofije pariskog univerziteta, Pariz. Mnogo ti ljubila, dragi naš Vladane, što nas se sjećaš. Javljam nam se češće, da ne brinemo za zdravlje tvoje. Molim te Vladane gledaj, da mi se pošalje akonto moje plate novčana pomoć, potrebe su velike. Također šalji uredno mamino primanje. Pišem ti vrlo često, dobijaš li? Sa našima nemamo veze. Čujemo, da su zdravi. Bojka mi je pisala. Voljne smo mama i ja, da nam tvoju sliku pošalješ. Ljube te tvoje: mama i Lepa Stojanovića, Birčaninova 37, Beograd. 23243-8

G-dji NASTASIJI POPOVIĆU, Leskova. — Niš. Javite se. Imam kartu za vas od Zilce, Bože i gospod. Vlade. Milica Trpković, Smljanićeva 63, Beograd. 23272-8

Jovanu Premoviću, Case 3545, Zeneva, za Savu Djurića, višeg intendanta. Dragi Savo! Kuću tvoju obilazim svaki dan. U istoj imaš jednu veću familiju. Sa seja Micom dopisujem se i svi su zdravo. Trazio sam pasoš, da sam u Vrnje, da vidim djecu. Čuo sam, da je seja Anka sa djecom u Golubeu. Ujna i Cica zdrave su i mnogo te pozdravljaju. Molim te, nadij moga direktora ili mu piši, ako niste zajedno, neka mi pošalje troška. Do sada sam mu se javljao 4 puta. Neka me ne zaboravi, možda ću mu ikad trebati. Pozdravi Andru i Radu. Tebi bratsko pozdravlje od tvoga Svete Jovanovića, Prote Mateje 66, Beograd. 23311-8

Gospodji Desanki Arandjeloviću, Zeneva. Mili Sešo! Molim te, da isporučiš ujni moju veliku blagodarost na ljubaznoj pažnji, koju mi ukazuje izvještavajući o našima. Prije kratkog vremena primila sam dvije ujjine karte, a od Vlade mi je samo jedno pismo stiglo do sada. Odgovorila sam odmah sa više karata. Molim te, Sešo, piši što skorije i pozdravi mnogo Vladu, Panteliju i Peru. Reci mome Vladi, da sam sa Ratiborom dobro kod naše kuće u Valjevu. Obilaze nas majka i oca i moja mama. Najbolje je da Vlada pošalje novac preko Beograda, na adresu mog oca. Tebi i svima tvojima srdačno pozdravlje i najljepše želje od tvoje Desanke Popović, Valjevo, Beogradska 90. 23229-8

MILIVOJU POPOVIĆU, Zeneva. Milivoje! Molim te dostavi ovo Stevi: Dragi Stevo! Dobila sam i drugu pošiljku od Milivoja, no i pored toga uzela sam od Ane pola hiljade, te sam kupila drva i spremila zimnicu. Molim te, šalji mi redovno mjesečno. Zašto se ne javljaš, da mi s te strane olakšaš duševne patnje, da znam da si živ i zdrav. Ja sam ti se javljala preko „Beogradskih Novina“ i pisala nebrojeno puta, a ja od tebe otkad se rastadosmo svega u novine nekoliko redaka, što mi je mnogo žao, jer čitam redovno novine i vidim, da se tvoji drugovi redovno javljaju, a mene nema šta da obraduje. Ja sam sad sa zdravljem potpuno dobro. Mnogo pozdrava od tvoje Mile Djorić, Andraštr. 14, Čačak. 23286-8

G. MILUTINU UROSEVIĆU, Case 4794 MB., Geneve. Vaše dve karte dobila sam i veoma sam vam zahvalna na izvještajima za mog muža Ljuba Kordića. Molim vas lijepo, da izvestite Ljubu, da sam sa djecom hvala Bogu zdrava, da ne brine. Samo nek se on često javlja. Od septembra do sada dobila sam malu sumu novaca, a pošto zima nastaje molim biih ga, da mi pošalje malo više novaca, jer mi je neprijatno više zamisliti, a morala sam i pored svega do sada šiljanja Ljubinog. Molim vas, da me i u buduću što češće izvještavate o Ljubi. S poštovanjem Anka Ljub. Kordića, Čačak. 23278-8

G. ADAMU DJERMANU, Rue Thalberg 2, Zeneva. Poštovani gospodine! Za Miladina Prekića molim vas dostavite ovaj oglas. Dragi Miladine! Ovdje sam već nekoliko dana. Iz radnje nisam mogla dobiti ništa. Dobro bi bilo, kad bi ti mogao šta učiniti. Ja mislim, da ovakvo nije dobro. Mi smo kod kuće svi zdravi, samo smo u novčanjoj oskudici. Javi se odmah. Pozdravlja te i vole Margita Prekić, Arandjelovac. 23187-8

Gospodji ZORKI VLAJIĆU, Zeneva. — Hoćeš biti tako dobra, mila moja Zorka, da upitaš ujka Nikolu i da mi odmah javiš, za koga su poslali tri stošne koruna, što ih danas dobiš? Jesi li primila moju kartu? Sve vas mnogo i toplo pozdravlja tvoja Lenka Marfinović, Beograd, Miloša Velikog 41. 23269-8

BOSI MILOVANOVICU, Geneve. Molim te ovaj oglas pošalji Miši. Tebe voli i blagodarim na ljubaznosti, Jelicu. Mili moj Mišo! I treću pošiljku primio sam. Blagodarimo ti na sećanju i lepoj pažnji! Želeli bi, da nam se lično preko Bose javiš, a tako isto o Isailu odmah javi, ako što znaš. Njegovi su očajni, pošto se do danas nije javio. Nebrojeno puta ljubila i žele sreću i zdravlje svome Miši, otac mami i sestri. M. Joksčić, Bitoljska 55, Beograd. 23271-8

ANTONIJU VASILJEVIĆU, činovniku u upravi novčanog depoa ministarstva vojnog, Novac sam primila i tvoj oglas pročitala, kome su se djeca jako obradovala, što su im njihovi dobri ujčica i tatica zdravi. Za decu ništa ne brinite. Zdrava su, a ti i Sima znate, koliko ja djecu volim. Za poduška takodje ne brini, jer ja sam svima sve po redu učinila. Od kuće na Dorčolu primam 10 kruna mjesečno, a od nove ne primam ništa. Kajinu pomoć primam. Djeca Ljube i pozdravljaju ujčicu i taticu. Tvoj ujak je zdrav i pozdravlja vas. Mnogo pozdrava od Luke i mene. Mara Petrović, Skender Begova 27, Beograd. 23227-8

MILOVANU LAZAREVIĆU, narodnom poslaniku, Geneve. Mi dole potpisate primile smo novac koji ste poslali na adresu Djordja Arsenjevića, abadžiju, i mnogo vam blagodarimo. Desa Milana Dimitrijevića, Živana Borivoja Popovića, Miljana Jovana Lukića. Svi iz Kruševa. 23361-8

Biro-u Djordjeviću, Zeneva, za gospodina Jovu Mijatovića, trgovca drva. Dragi kume! Mika me izvještava kartom, da je Marko umro 3. avgusta u Solunu. Molim vas izvestite Miku, da mi je novac vrlo potreban i neka mi odmah pošalje. Pozdravite Miku, a vas poštlje i pozdravlja Milica Vasiljević, Prištinska 7., Beograd. 23292-8

Gospodinu Gjuri Paunkoviću, Zeneva. Molim vas izvestite Mišu, da sam i drugu partiju novaca, koju ste vi poslali, primila, i da nam se javi preko vas. Davno nemamo vijesti od njega. Mnogo ga pozdravite i kažite, da nam redovno šalje novaca. Dajte vas molim, da se izvestite, da li može moj otac Vlado M. Pavlović, viši inženjer u penziji, da primi nešto od penzije da mu pošaljete na moju adresu. Broj penzije knjižice je 227. Blagodarim vam i pozdravlja Minku i vas Danica M. Jovanovića, Miloša Velikog 53., Beograd. 23228-8

Gospodinu Ljubi Mihajloviću, činovniku uprave fondova. Sa zahvalnošću primila sam vašu kartu i novac, koji ste poslali mojoj materi. Molim postarajte se, da mi se što prije pošalje što veća suma novaca. Isto tako molim vas postarajte se, da se i mome bratu, koji stanuje kod mene, pošalje što prije njegovo primanje, a tako isto i mojoj rođjaci Persidi pokojnog Momčila Ivanića, profesora, koja stanuje Sv. Save ul. 23. S vašima se dopisujem. Izvestite Lazu, da sam dobro i neka mi se javi. Pozdravlja vas i zahvaljuje sa svojima, Leposava Reljička, Poslanička 20., Beograd. 23365-8

Miki Ristiću, Kim. Vaša kuma Olga ovdje sa četvoro djece. Svi zdravi, ali u oskudici. Pošaljite što, ako možete, akonto plate kumove na moju adresu sa naznačenjem za Olgu. Mnogo pozdrava svima vašim kao i Vladi i Djoki. Zorka Dr. Dj. Nikolića, Strahinića Bana 61., Beograd. 23226-8

J. H. Vidojkoviću, Paraćin, za gospodina protu Vučetu. Dragi oče proto! Zdrav sam što i vama želim. Evo već godina dana, kako od moje porodice iz Krivog Vira ne dobijam nikakve vijesti i pored velikog mog pisanja, što me dovodi u očajanje. Zato vas molim, da se kod Krivoviraca raspitate šta je sa popadijom Krivovirskom i gdje je ona sa djecom, pa mi javite preko J. H. Vidojkovića na adresu: pop Simi, Vinča. Pop Sava je zdrav, traži priliku, da pošalje troška svojima u Paraćinu, što i ja činim za svoje. Pozdravlja vama i gospodji Katici sa djecom, pop Sima iz Vinče. 23225-8

Gosp. Dragoljubu Radojloviću, Zeneva. Hvala na prijateljskom izvještaju i velika zahvalnost uvaženom bratu na usrdnom zauzimanju, da mi pošalje novac na ime mojeg primanja; željno očekujem pošiljku. Molim brata da požuri gdje treba. Još jednom hvala i prijateljski pozdrav obojici, Giga Geršić, Jevremova 30., Beograd. 23357-8

Gospodinu Dr. Čedi Mihajloviću, Zeneva. Dragi moj Čedo! Svi ti čestitamo slavu kao i Ljubi. Molim se Bogu, da iduću zajedno proslavimo. Zdravo sam kao i svi naši. Gledaj, da mi se skoro javiš, nemam već odavno ništa od tebe. Grli te i ljub tvojja Jelka Mihajlović, Čika Ljubina 4., Beograd. 23356-8

Gospodji Zorki Vlaiću, Zeneva. Mnogo hvala, gospodjo. Javila sam vam i oglasom i kartama. Vera da mi javi za Moku, mnogo brinem. Primila sam sve ispravno. Molim vas, da pošaljete mome Ljubi ovaj oglas: Odavno nemam od vas vijesti, naročito se brinem za Moku. Čestitam vam, mila moja djeco, slavu. Samo od Boga zdravlje, to je moja velika želja. Pisala sam svima i često. Pozdrav svima od majke. Gospodju Zorku pozdravlja Stana Mihajlović, Kralja Milana 5., Beograd. 23357-8

Djurdju Radojloviću, Zeneva, za Ljubisavu Petrovića, ing. p. pukovnika. Mica sa djecom u Kusatku zdrava. Prije 4 dana bila kod mene. Primila preko Pere iz Palanke drugu partiju novca, a prvu još ne. Slata je u Niš i Mladenovac. Velikoviće ponova reklamirao. Mica i djeca mnogo pozdravljaju i ljube taticu. Pozdravlja prijatelja i zeta, Raia Pavlović, član pozorišta, Obiljež Venac 46. 23279-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Zeneva. Maca Spasić sa stanom Carigradska 5., ostala je sa 4 djece bez igdje ičega i bez pomoći (ovdje ne prima zbog neuredjene penzije). Pomaži, ako znaš za Boga. Muž Mijailo, 35-godišnji slovoslagrač i državnoj štampariji. Pozdravlja Raja Pavlović, Obiljež Venac 46. 23280-8

Steva P. Matijević, pisar sreza preševskog, traži već 6 mjeseca svoju porodicu. Živ je i zdrav sa Djokom i zetom Sotirovićem. Javiti se Djordju Radojloviću, Zeneva. Raja Pavlović, Obiljež Venac 46. 23281-8

G-dji DESANKI ARANDJELOVIĆU, Zeneva. Najtoplije vam zahvaljujem na izvješću o mojim sinovima. Molim javite im, da sam sa Babetinom i Božidarom zdrava i dobro id a sam novac već deset puta primila. Svu trojicu mnogo pozdravite, vas takodje mnogo pozdravlja Sofija Uskokić, Užice. A. 1509-8

G. JOVANU PREMIOVIĆU, Zeneva. Case 3545 MB., za Stojana Dimitrijevića. Preko mene pošalji plate Marići i Stanići Kujametović telefoniste, i meni šalji. Pozdrav Mara, Kos. Mitrovica. A. 1506-8

Gospodinu Dragoljubu M. Markoviću, Zeneva. Molim vas izvestite me, šta je sa Mladenom. Od njega nemamo izvješća. Brine Anka. Pozdrav Persa Milojević, Smljanićeva 23., Beograd. 23261-8

Stevi Aćimoviću, Zeneva. Obraćamo vam se molbom, da se zauzmete, da se pošalje četvoro djece počivšeg Jelisića Perišića, koja su ostala i bez majke, invalidska potpora, koju su primali u sumi od 30 dinara mjesečno, invalide broj 545. Posljednji put su primili za mjesec avgust 1915. Djeca su na staranju kod Djoke Erića, Budimska 11., Beograd. 23192-8

Jovan Premović

Zeneva, Case 3545 MB.

dostavlja:

18. Kosta Čurčić iz Drače, okrug kragujevački, zdrav je sa sinom Tihomirovom.

19. Dragomir Vučićević iz Batunja, okrug kragujevački, živ je sa bratom Vojislavom.

20. Jovan Jovanović iz Lepaca, okrug kragujevački, zdrav je sa svojim šurjacima Dragutinom i Vasom Milojkovićem, Andrejom Vasićem, Dragoljubom i Svetozarom Jovanovićem i Živanom Miloševićem.

21. Pavle Nikolić iz Leskovca, okrug kragujevački, javlja porodicu, da je živ sa Božidarom Nikolićem, Milošem Radovanovićem i bratom Petrom Tomovićem.

22. Sreten Maksimović iz Guberevca, okrug kragujevački, javlja, da je zdrav sa sinovcem Vladimirom Patovićem i zetom Milanom Stanofjevićem. Moli, da se njegovi javu.

23. Jovan Rašković iz Botunja, okrug kragujevački, javlja svojima, da je živ.

24. Dierasim Urošević iz Resnika, okrug kragujevački, javlja da je živ sa sinom Markom, bratom Melentijem i susjedom Jelisijem Djakovićem.

25. Veselin Jovanović iz Vlaka, okrug kragujevački, javlja, da je živ sa bratom Dragutinom.

26. Milan Janković iz Bošnjana, okrug kragujevačkog, zdrav je sa Kostadinom.

27. Miloje Simović iz Kamenice, okrug kragujevački, zdrav je sa sinom Dragutinom.

28. Radivoja Petrović iz Ramaca, okrug kragujevačkog, zdrav je sa bratom Milošem.

29. Milan Vučićić iz Gor. Komoriće, okrug kragujevačkog, javlja porodicu, da je živ.

30. Jovan Solunac iz Lapova, okrug kragujevački, zdrav je sa sinom Ljubom i Čedom.

31. Jovo Begović iz Donje Sabante, okrug kragujevački, javlja svojima, da je zdrav.

32. Blagoje Srećković iz Badnjeva, zdrav je sa sinom Milošem i sinovcem Radosavom.

33. Gavriilo Raičić iz Čumića, okrug kragujevački, javlja porodicu, da je zdrav.

34. Danilo Srećković iz Trnave, okrug kragujevački, javlja: da je živ sa sinom Vojom i sinovcem Tomirom i prijatelji Danilo Lučić, učitelj Milovan Pavlović, Dragoljub Savić i sestrić Radomir Tomić. Mole porodice, da im se javu.

35. Luka Radivojević iz Žirovnice, okrug kragujevački, javlja porodicu, da je živ.

3048. Jelki Jovanović-Vidovac, Paraćin. Javljam, da smo: ja, Julka, Dobra, Žika, pašenog Boško zdravi. Žika dobio novac. Sa Julkom sam u Neapolju ista ulica. Odgovori, da li je radnja otvorena? Jeste li svi zdravi? Tvoj oglas raniji preko „Beogradskih Novina“ poznat mi je. Sima Mikić zdrav je. Zdravi su Milorad Stoiković, Kosta Stefanović, Stojan Stefanović, Miloš Stefanović, opančari. Nebrinite. Sve vas i familiju mnogo pozdravlja Leka.

3049. Kalioni Drag. Stamenkovića, advokata, Jagodina. Danas dobi pismo od Drag. on je zdrav i mnogo vas pozdravlja i brine za vas. Javite, kako ste sa djecom i jeste li primili poslat novac, kao i da li vam još treba novaca. On je vaše oglase pročitao. Pozdrav Milan Miljković.

3050. Radmil Jov. Djordjevića, trgov., Kladovo. Jovan je živ i zdrav i mnogo vas pozdravlja i želi, da mu se javite. Milan Miljković, Zeneva.

3051. H. Vidojković, Paraćin. — Dostavite ovo Stojanu Ubenoviću, Zaječar. Milan S. Ubenović javlja svojima, da je zdrav a da jako za njih brine. Jedan oglas pročitao sam u oktobru. Molim za izvještaj kako su Zaza, Lepša Bokolina, mala Oli, tatine djevojke, Mica, majka i otac. Izvestite me radi li radnja. Pera je zdrav i novčano me pomaže. Neka otac pomogne Lenče u Nišu i tatu u Požarevcu. Izvestite familije do koje imenovanih da su svi zdravi: Dragoljub Petrović iz Boljevca, Milan Vase Ninića, Golub Simić iz Sumrakovca, Tadija Jerenić, Voja Vase G. Ninića, Jovan Simić iz Šarbanovca. Timotije Pešić, krojač Pera V. Stojanović, Marjan zet Gađe Najkovića, Aca Cvetka Nikolića je u Africi. Andra Milin, bakračar. Odgovorite preko Milana Miljkovića, Zeneva.

3052. Julijani Tokić, Niš. Cara Lazara ulica br. 2. — Vaš brat Pera zdrav je. Moli za izvještaj, šta je sa majkom, Kosarom, Lenom, Natom, djecom, bratom i ostalima, pošto o njima ništa ne zna i jesu li primili poslati novac. Milan Miljković, Zeneva.

3053. Darinki M. Nikolića, krojača, Aleksinac. — Tvoj oglas pročitao sam, ali ti ništa ne javljam za Talku i djecu. Odmah me o njima izvesti. Ja, Milan i kum Milin zdravi smo i za nas ne brinite. Milutin.

3054. Andri Vladislava Savića, gvozdjara, Užice. — Dobio sam izvještaj od Kose. Javite kako ste svi sa zdravljem, možete li što saznati za Nataliju i djecu? Ja, Vlada i Rada zdravi smo, ništa ne brinite. Milutin.

3055. Petru I. Petroviću, profesoru — Tri sam karte poslao. Pre oglasu tvog učinjeno potrebno. Pisah sinovima izvještaju te. Pozdrav od Relje i Zarije

3056. Ljubi Popović, Kumanovska ulica. — Primila sam jedno pismo i jednu kartu tvoju. Ja ti često pišem, kao što neprestano mislim na tebe, volim te i želim uvijek. Grli te tvoja Vera.

3057. Marija B. Kneževića moli se, da se javi Zariji.

3058. Miloradu M. Kovačeviću, učitelju. — Učinjeno što treba. Pozdrav Zarija.

3059. Miloradu Antuli, Beograd. — Dragi Milorade, tvoju kartu dobila sam juče. Radujemo se što si zdrav. Za Dragomira i majku kao i za Mitu i djecu ne brini. Svi su zdravi i mnogo te pozdravljaju kao i Vida, Lale i Milica.

3060. Čaji Protići, Beograd. — Dragi Čajo! Micanu kartu dobili smo juče i Mican oglas pročitao. Stojan je u Nišu, zdrav je kao i djeca. Za njih ne brini. Daj mojoj Slavki 50 kruna. Mnogo vas pozdravljamo tvoja Mica.

3061. Iz okruga rudničkog živi su i zdravi: to:

1. Iz Jančića Petar, Ilija i Todor Bekotići.

2. Iz Vrnčana Ratimir Karanac i Aksentije Jovanović.

3. Iz Rožaca Radosav, Sreten, Radenko i Trifun Maslačić.

4. Iz Prijedora, Radovan Vučićević i Jerotije Izmajlović.

5. Iz Ljubića Sredoje Radović i braća Živojin Simović, Dragomir i Radivoja Bošićević, Branislav i Miloš Zatežići, Zdravko i Momir Gavrilović, Dragutin Pavlović, Miladin, Stevan i Milisav Vukosavljević.

6. Iz Konjevića Boško i Milan Mladenović, Simeon Radovanović, Djordje, Ranko i Dragutin Živanović, Radomir Vujađinović, Tihomir i Milan Radovanović, Vojin i Raderko Živanović, Vladimir Smljanić, Velisav Radovanović, Mifutin Vasović, Svetozar i Adam Maksimović, Mile S. Radulović i Milutin G. Mladenović.

7. Iz Mojsinja, Dragomir Despotović, Ranko Urošević, Jovan Ranković, Spasoje Milojević, Dobrosav i Miloš Jovanović, Branislav, Milenko, Mila. Milan, Milutin i Miloš Vranić, Dragoljub i Cvetan Leposavić, Dragoljub, Vasilije i Dragi Pavlović, Antonije, Milan, Jesta i Rašula Marković, Velimir i Branko Jevtović, Veliko, Milutin, Zdravko, Milić i Milivoje Simović, Vladimir i Radoje Spasojević, Milko Todorović, Vojin Raketić, Milorad i Dmtar Mojsilović, Dragomir Glišović, Sreten Mitrović i Ljubo Simović.

8. Iz Preljne Milovan, Petar i Vidosav Ristiović, Jovan Radojević, Milutin Božović, Tadija Pečenković, Milovan Jovašević, Bogić i Vasilije Rajčević, Milan i Radomir Ševarlić, Vule Marković, Dragiša Danilović i Živko Obradović-Balužanac.

9. Iz Donje Trepče Dragiša i Mladen Minić, Vukota Urošević, Bojo Jevanović i Milisav Urošević.

10. Iz Rakove Dimitrije Bojović i Boža Bošković.

11. Iz Brđjana Ranko i Miloš Savić, Vasilije Vujović, Milutin Božović, Radovan i Radiša Dakić.

12. Iz Prislone Arsenije i Vasilije Čuslović, Adam Vučetić, Isailo Milošević i Milivoje Milosavljević.

13. Iz Bečnja Zaharije Katanić.

14. Iz Bresnice Vitomir Akšanović.

3062. Vučić Gjerasinović, Užice. — Molim javite mom sinu Stevanu Čoliću, da sam zdrav i živ i da za mene ništa ne brine. Ljubomir Čolić iz sela Sevojine, Užice.

3063. Danici Radovanovići, Niš, Poštanska ul. 4. Zdrav sam. Javite preko Jovana Gačića, Krf, kako je Angelina i vi. Ranitović.

3064. Agnici M. Marković, Beograd. Draga moja Anjo! U Francuskoj sam i sve sam tvoje oglase pročitao. Za mene ne brini jedino se staraj, da djeca i ti budete zdravi. Novac štedljivo upotrebi, ali ga ne žali za sve što je potrebno za zdravlje tvoje i dječije. Isto tako pomaži po svome nahodjenju naše najbliže rođake, ako su u velikoj novčanjoj oskudici. Piši mi, da znam, koliko ti je od prilike potrebno mjesečno. Javi se često preko „Beogradskih Novina“, jer mi je najsigurniji dan, kad što čujem o tebi i našim milim sinčićima. Šta radi Mileva i svi njeni, kako je Pera i Mara? Kako je mama? Bata marljivo uči i zdrav je. Kaži tetka Ruži i teći, da su svi njihovi zdravo. Lale je u Francuskoj. Položio je maturu, neka ništa ne brinu. Tvoju kartu od 9. primio sam i moje je mišljenje, da ideš kod mame, ako ti je podnesnije. Pisao sam ti do sada mnogo a i od sad ću ti se redovno javljati preko „Beogradskih Novina“. Ti moja Anjo, moj mi Borivoj i dragi Milo uvijek ste u mome srcu i pameći. Svakog trenutka misli na vas i ljudi vas neizmerno, vaš tata, Milan.

3065. Mara Vaso Matića, iz Požarevca, da javi, o sebi i svojima, jesu li zdravi. Čika Milutin, tetka Savka i Ana zdravi su. Vasa je u Parisu.

3066. Jelisaveti H. Milić, Vlasotinac. Javlja joj muž Hrista, da je živ i zdrav. Zdravi su i braca Dimitrije i Sotir, tako isto zet Dama i Mika. Moji Jelisavetu, da se ovim putem javi i izvesti o zdravlju svom i dječijem.

Sam tvoje oglaš i mlo ml je, što je to rekulanso. Dve karte primio. Slika Vere i Staše odlična. Piši Gačići, Kragujevac, Kluk 11., da se javi. Jova sa mnom! Čuvaj majku i svaju, tebe, djecu ljubi, — Djesko.

3068. Steva Lazarević, Požarevac. — Zdrav sam. Sreta u školi u Francuskoj zdravo. Javite se ovim putem. Pozdrav Svezozar.

3069. Velimir Djošiću — Dragovcu, trgovcu, Niš. Izvesti me ovim putem kako je moja porodica u Ličju i šta je s bratom M'adenom i njegovom porodicom. Pejića S. Cvetanović.

3070. Diki Proke Nešića, Leskovac. — Zdrav sam. Javi se preko „Beogradskih Novina“, kako si ti. Treba li novaca? — Zdrav je Uroš učitelj sa sinovima i Dragutinom i Todor Pepeljuga. Javi, kako su njihove porodice. Pozdravlja te tvoj Proka Nešić.

3071. Gdji Katarini M. Cvijoviću, Beograd, Resavska ul. 76. Danas me ožari sreća, jer primih dva tvoja izvištaja, iz kojih vidim, da ste mi zdravi i da si primila 1604 kruna. Juče ti poslao još 200 švajcarskih franaka, a i u buduću slučaju, da ne oskudjevaš. Javljaš se češće, da ne brinem. Pozdravi sve naše u kući, a tebe, Radu i Nadu neizmerno grli i ljubi, Miladin.

3072. Mihajlu Tasiću, svešteniku, Leskovac. Javite odmah, jeste li zdravi i jeste li primili novac, da bih vam opet poslao Dimitrije Tasić.

3073. Mileti A. Marinkoviću, Valjevo. Nikakav neposredan izvištaj od tebe nemam. Iz Darinog oglasa u „Beogradskim Novinama“ vidim, da si u Valjevu. Javi oglasom preko novina, jeste li dobili novac poslat u avgustu i septembru treba li vam još novaca i koliko mjesečno. Ja sam na Krfu, a Mika u Francuskoj, u školi. Zdravi smo. Pozdrav Andra.

3074. Vučku Besarabiću, trgovcu. Veliko Gradiste. Laza, Dušan i ja zdravi. — Lekta ostao u Podgorici zdrav sa našim Stevom. Javite se preko „Beogradskih Novina“ kako ste i jeste li živi i zdravi, kao i o našem Lek i djeci. Brinemo za vas. Mi smo zdravo, ne brinite ništa. Sve pozdravlja vaš sin, Nikola V. Besarabić, pisar ministarstva unutrašnjih djela.

3075. Mari Vranješević, Beograd, — Dračka ul. 4. ili Ferdindova br. 8. Niš. — Odmah se javi preko Crniškog Biroa ili preko „Beogradskih Novina“. Ja sam zdrav. Na moja pisma nisam dobio odgovora ni od koga. Odmah se javi i naznači tačnu adresu. Takođe molim poznanike, da me o Mari izvestite, Nikola V. Besarabić.

3076. Dragi advokata Vukosavljevića, Valjevo. Ja i Pera smo zdravo. Pera ući školu. Mališa je došao kod nas. Milivoje naš i Slavkin, Sveta, Cuban, Žika, pobratim Dragoljub i ostali su na svojim mjestima zdravi i živi. Šta je sa ocem? Javite se na adresu: Mihajlo Stojanović, Geneve — Univerzite. Rukoljub, Raša.

3077. Lazar Tadić, Beograd, Kosovska ul. 31. Zdrav sam. Gojko je u Solunu. Javite se ovim putem. Pozdrav tebi, majci, Dari, Jelici i djeci. Jeste li primili novac? Dušan.

3078. Desanki Petrović, studentu filozofije, Beograd, Braće Nedića ul. 4. Pročitao sam oglas. Zdravo smo ja i Djoka. Molim vas izvestite našu porodicu u Baltu—Berilovcu o nama ili na adresu, Djoka Rajković, kafedžija, Niš, Jagodin-maala i javite preko novina o njima kao i o sebi. Djoka je zdrav, a ja na Krfu. Pozdravlja vas, Milan M. Čirić, rez kapet.

3079. Sudu opštine, Kruševac. Moja žena Rosa sa djecom Jovanom i Cerkom Natalijom, ostali su u stanu Vlade Valjeva, trgovca u Kruševcu. Molim za izvištaj, gdje se sada nalaze, kao i sve moje prijatelje i poznanike, ako bi ko znao za moju djecu i ženu, gdje se nalaze, da mi javi. Arandjel Stamenković, žandarmerijski narednik.

3080. Milici Pujić, Beograd. Sve oglaš, koje si uputila, pročitao sam. Vidim, da od mene nikakve vijesti nisi dobila. Pisao sam ti više puta. O meni nemoj brinuti. Zdrav sam. Pozdravlja tebi i mami, tvoj Stevan.

3081. Dojčinu Pop-Momčiloviću, Piro, Pazar. Javi Jeleni Živka Petrovića, selo Kijevac, da sam ja i Branko zdravo. Zdravi su Stanko Nikolić i sinovi Čeda i Djordje. Neka mi se javi jesu li žena Jelena i djeca zdravo. Molim poznanike u Pirotu, da ovaj oglas saopšte mojoj porodici u selu Kijevcu, da mi se javi, — Živko.

3082. Milanu Timiću, Hristini Janačka Arandjelovića, Aleksinac. Ja, Dragi, Vojka i Branko zdravi smo. Javite se preko „Beogradskih Novina“, jeste li svi zdravi. Pomažite se svi tamo novčano. Ja ovamo pomažem sve koga treba. Molim poznanike u Aleksincu, da saopšte mojoj porodici ovaj oglas, da mi se javi. Janačko.

3083. Stavi Stankoviću, bakalinu, Piro, Ja, Velimir sin Zivadinu Zdravkovića iz Kambelevca sa bratom Sofirom, — Aleksom Arandjelovićem iz Strelca, kao i teom Aleksom učiteljem, zdravi smo. Molim, da ovo saopštite mojim i da mi se javi. Molim poznanike u Pirotu, da ovaj oglas saopšte mojoj porodici. Da mi se javi preko „Beogradskih Novina“.

3084. Stavi Stankoviću bakalinu, Mariji Stanka Nikolića, Piro, Pazar. Ja, Čeda, Djordje, Josif i Sotir zdravi smo. Javite se preko „Beogradskih Novina“. Pomažite se novčano svi tamo. Molim poznanike u Pirotu, da ovaj oglas saopšte mojoj porodici, da mi se javi, a i za porodicu prika Janačkovu. Prika Stava, da

javi za porodicu prika Janačka. Ukazujte novčanu pomoć i porodici Janačkovoju. — U svoje vrijeme vratice, Stanko Nikolić.

3085. Djoki Tomaševiću, kafedžiji, — Valjevo i Anti Tomaševiću, kafedžiji, Beograd. Javite ovim putem, jeste li svi živi i zdravi? Kako je moja Persa i Brana? Ja sam zdravo. Čajin Obrad bio je ovdje, otišao je sa komadom dalje, zdrav je. Manojlov Dragoljub zdravo je. Za Milovana ne znam ništa. Persa da javi o dobivenom novcu. Mitar Nestorović.

3086. Gdji Ruzici Kučuković, Beograd. Zdrav sam. Miodrag zdrav, dopisujemo se. Oglase tvoje čitam, Pozdrav Jov. Kučuković, kapet.

3087. Mirčetu Pučetu, trgovcu, Leskovac. Javite mi, da li su moje kćeri kod vas. Mi smo svi zdravi i živi, svi Milutina, za koga ne znam gdje je. Pozdrav Blagoje Stojanović, kapetan.

3088. Istirki Djordjeviću, udovi, Niš, Sindjelića trg 27. Javite, jesu li moje kćeri kod vas. Ja sam zdrav i pozdravljam djecu. Pozdrav Blagoje Stojanović, kapet.

3089. Peru Nikoliću iz Mladenovca, molim Radovan Miletiću, da ga izvesti ovim putem o njegovoj ženi i djeci, kao i t braći. Jesu li živi i zdravi i gdje se nalaze.

3090. Dragoj Todorovića-Lazića, Beograd. Javi mi ovim putem, da li si primila novac, koji sam poslao. Izvesti me o zdravlju sviju vas. Šta je sa Tanirom, Jocom i Canom? Ja sam zdrav i pozdravljam vas sve, Sava.

3091. Srdanu Novakoviću, učitelju, Beograd. Za vas saznaduh od Čede. Za moje ništa ne znam gdje su i jesu li živi. Za zajam da se obrate Manojlu, Ljubi, Jovi Bogdanoviću i drugim prijateljima, kojima ću sve odužiti. Ako su u Školi za ogrev da upotrebe staje. Izvestite me za njih preko poznatih lica u Švajcarskoj ili preko Čede. Mogu li poslati novac? Milutin, Dragi, Žika, Bora, Djoka i Žika Milanov zdravi. Pozdrav Šurak, Stevan.

3092. Boža Marković, intab. protokollista iz Požarevca, izvištava svoju mater Ruzicu, koja je ostala u Požarevcu i ženu Maricu sa djecom, koja je u Knju, da je živ. Mole, da mu se javi radi pošiljanja novca ili ako ko šta zna o njima, da ga izvesti.

3093. Savku Trifunacu, učitelju, Skoplje ili Priština, izvištava brać Milan, da su on i Sava zdravi. Oba traže izvištaj o njoj, djeci i majci i tačnu adresu, radi pošiljanja novca. Raniji izvištaj, koji je poslala dobili su.

3094. Jovan M. Milenković, kapetan iz Smedereva, molim, da mu se javi njegova žena Živka ili djeca, koja su ostala u selu Skobalju u kući Milana Bojića. Molim njaka Živka Djukića, da na ovome poradi i odgovori. Novac sam poslao preko Čakića. Teša i Ljubiša zdravi su.

3095. Djordjeviću i Dimitriju Mić, 2 moravca, Požarevac. Javljam svojoj porodici, da sam živ i zdrav i u isto vrijeme molim gazda Djoku Stojanovića, da mi se javi na adresu: Dimitriju Miću, bolničaru dunavske divizije. Molim, da mi pošalje izvištaj o radnji, da li je u cijelosti. — Šta je sa Dragičem, Babom? Jesu li u radnji. Javite odmah, mnogo brinem, najviše za radnju, jer do danas nisam dobio nikakvog odgovora. Pozdravlja sve svoje vaš Dimitrije Moravac, trg. iz Požarevca.

3096. Ljubomir Andjelković, hoteljer, Niš. Moja porodica ostala u Prizrenu, Knez Miloševa ul. 36. Razberi, gdje je sada, podaj im 500 leva, odgovori, da ti novac pošaljem. Stojan Pavlović, potpukovnik.

3097. Sreten Marković, Soko Banja. Zašto ne odgovarate na tolika moja pisma? Novac poslat preko Stamenovića. Jova, Jovica i ja zdravi. Milan Cvetković, kap.

3098. Latu ženu Petra Spasića, sudskog pisara, Piro, izvištava muž, da je do sada poslao 3 puta novac. Javi jesu li primila, da ti opet pošaljem. — Pozdrav svima.

3099. Stavi Stankoviću, bakalinu, Julki Todor Pešiću, učitelja, Piro, selo Krupac. Ja sam zdrav. Javite mi za vas, a naročito za Duška. O njemu nemam nikakvog izvištaja. Novac sam poslao poštom. Neka se javi porodica Stanka Nikolića. On, Čeda i Djordje zdravi su. Molim poznanike u Pirotu, da ovo saopšte mojoj porodici, Todor Pešić.

3100. Odbor Crvenog Krsta u Kruševcu, molim kapetan Aleksa J. Bojić za izvištaj o njegovoj ženi Ljubici, da li je u Kruševcu ili u Nišu, Vučićevića ul. 15.

3101. Vasilija Savkovića učitelja, Jovana B. Veličkovića i ostale prijatelje molim, da me izvestite, šta je sa mojom ženom Čajom i djecom. Novac sam poslao i danas preko Lene Jovine. Ja sam na Krfu. Djura S. Milenković, učitelj.

3102. Arhitektu Milutinović, izvištava svoju mater Persidu D. Milutinović Kolarčeva ul. 8, da je zdrav i da se za njega ne brine. Oglas je pročitao. Milutin se javio, po prijemu njegove karte, kao i ostalima. Pita, da li je novac primila i jesu li svi zdravi. Pisati na Avenue Rumes No. 5. Lausanne, Suisse.

3103. Živku Romanoviću, profesoru, Valjevo. Javite Draginji Gagića mehandžije, Ražana, Čeda i djeca zdravi su. Djeca uče školu. Nedje i ostali za koje pita, zdravi. Dao sam Upravi Fondova 1000 dinara na njeno ime br. 610. Neka čuva taj broj. Je li dobila 230 kruna? Neka javi porodici Milana Maksimovića, da je on zdrav i kako su mu kod kuće.

3104. Živojina Pečić, art. poručnik, molim brata Dragutina Pečića, advokata iz Jagodine, da ga izvesti o sebi i njegovoj

porodici, da li su svi živi i zdravi. On je zdrav.

3105. Danicu Dobrić i djecu: Velju, Jezdu i Micu traže Mihajlo i Branko Dobrić. Prvi na Krfu, drugi u Francuskoj u školi. Neka se javi sa tačnom adresom preko „Beogradskih Novina“. Danica je ostala u Trsteniku u stanu Dušana Ružića, berberina. A mogla bi biti u Beogradu, Bosanska ul. 25., Šumatovačka 12. ili Moskovska ul. 64. ili u Topoli kod oca joj Ranka Tanasljevića, stolara. Molim prijatelje i komšije, da je potraže i skrenu joj pažnju na ovaj oglas.

3106. Todoru Stamenoviću, trgovcu i Svezozaru Panteliću, kafedžiji, „Kasina“, Piro. Molim, da me preko „Beogradskih Novina“ izvestite, da li je moja žena Leptosava u Pirotu ili ako nije, gdje je. Ja sam zdrav. Major Miloš Marjanović.

3107. Stani Pavlovički-džiki, Mađzur mahala, Skoplje. Molim, da me izvestite preko „Beogradskih Novina“ za moju ženu Dragu Nikoličku, šta je s njom, pošto do sada nisam ništa čuo o njima. Ja sam zdrav, Obren Nikolić, poručnik.

3108. Milan Stojančević, trg Čuprija. Molim vas izvestite me ovim putem, šta je sa mojom ženom i djecom, da li su živi i zdravi. Ja, Mihajlo i Milutin zdravi smo. za nas ne brinite, Milan K. Janković, major.

3109. Jeleni Marić, učiteljici, Užice. — Svi naši živi su i zdravi. Javi u Subiđ, Djordje i Adam zdravi. Poslao sam ti preko 900 kruna. Dušan Oligi oko 400, javite o prijemu. Ješo i Jakša iz Seče Reke zdravi, javi Sretenu. Kako su djeca? Sve vas ljube, Stamenko, Dušan.

3110. Milanu Genovu, apotekaru. — Skoplje. Danas ti uputih preko Zeneve dve uputnice u vrednosti 450 drahmi. Molim te kao mog starog kolegu, da gornju sumu novaca pošalješ po tvom momku mojoj sestri Milki Mih. Kičeviću, koja je sada sa djecom u Ferizoviću. Od gornje sume uzmi trošak za morka. Neka uzme priznanicu od moje sestre i neka javi, da joj je muž Mika zdrav u Africi. O izvršenju molim te izvesti me pismom ili oglasom. Mnogo ti blagodaram na humanitarnom odzivu i pozdravlja te Danilo Atanacković, apotekar.

3111. Milki Kičević, Ferizović. Obratila sam se preko listova oglasom više pute i ne dobih nikakva glasa o vami. Javite se jeste li svi živi i zdravi. Novac će te primiti od gosp. Milana Genova, apotekara iz Skoplja. Kad primiš, javi se preko „Beogradskih Novina“ koliko ste primili. Ja sam zdrav. Pozdravlja i ljubi sve, Mika.

3112. Todoru Stamenoviću, trgovcu i Svezozaru Panteliću, kafedžiji, „Kasina“, Piro. Molim, da me izvestite, da li su moji živi i zdravi i da li su se moja djeca vratila iz Prizrena kući. Ja sam zdrav, Stanislav — Kamen — Kostić, kapetan iz Blata.

3113. Miša Trifunović, izvištava, da su zdravo ova lica iz sreza užičkog: Radenko Kovačević, Dragutin Stanojević, Petar Sindjelić, Radomir Cvijović — Cvančica, Tane Petaković, Božo Petrović i Vasilije Duričić Čeda Žeravica, svi iz Užica. Ljubisav i Dragoljo Živković, Blagoje i Dragutin Blagojević, Milorad i Nikola Petrović, Bogdan i Gojko Jovanović, Bogosav, Debrosav i Nikodim Nikolić, Jovan i Veselin Nikolić, Miloje i Veselin Jovanović, Mileta Rotimir Krstović, Ilija i Radomir Marković, Matija i Radomir Matić, Vojimir i Vladimir Antonijević, Bogosav i Vladimir Milčić, Ilija i Vladimir Ristivojević, Blagoje i Vladimir Antonijević svi iz Panikovića; Miladen Petrović, Vladimir, Božidar i Milan Burlić i Vojimir Petrović iz Karana; Vojimir Lučić, Sava Arsić, Dragoje DDjankanović, Tanasje Mirković, Petronije Savić i Arsenije Jeličić, svi iz Lelića, i Stevan Burlić iz Karana; Danilo, Miloje, Dragutin, Mladen, Blagoje, Mato i Rade Petrović iz Kamenice. Iz sreza račanskog: Aksentije, Rajo i Ostoja Pavlović, Radomir Novaković, Savko i Tiosav Babić, Ostoja, Glišo, Aleksa i Cvetko Bogdanović, Stanko i Vule Mitrović, Cvetko Pavić, Dragi Jokić, Dragutin Lukić, Velisav Porčić, Borisav Panić, Radovan Tomić, Velisav Pavlović i Malisa Stvanović, učitelji, svi iz Kostojevića; Ljubisav, Božidar i Dragoljub Jeremić, Petar Nikolić i Joko Djuričić iz Dobrotina; Tiosav i Budimir Nikolić, Novak, Mitar i Blagoje Novaković, Miloš Milošević, Velizar i Radomir Petronijević i Novak Stvanović, svi iz Jelovika; Svezozar i Milosav Nikolić, Milosav Simić, Tihomir Nikolić, Tihomir Maksimović, Milosav i Sreten Milčevići, Dragutin Jovanović, Todor Teofilović, Petko Martić i Maksim Ranković, svi iz Saklja; Stanimir i Trifun Vukašimović, Milenko Gijorić i Isidor Kuzmanović, iz Draksima; Staniša Lazarević i Dušan Čitaković iz Rožanića, i Milorad Aleksić iz Bajine Bašte. Zdravo su: Mašo Gligorijević, Miladin Bječić, Veljko Gudurić i Milija Topalović i Petar Marić učitelj iz Arlija. Iz sreza crnogorskog: Jakša Tomić, iz S. Reke, Radisav Biljić i Svetolik Jovanović iz Godečeva; Rosimir Jovanović predsjednik, Sreten, Aleksa i Andrija Zekanović i Ljubo Milošević, svi iz Markovića. Iz sreza zlatiborskog: Čeda i Djoka Zaharić, iz Kremana, Svezozar Kostadinović, sa braćom iz Brenezaca; Mihajlo Mitrović, sa bratom i Lazar Simović iz Ostilja, Momir i Tatonir Sredojević i Krsta Vujić iz Mokre Gore. Iz sreza požeoskog: Stevan J. Stanojević, Milisav Glišović, Ilija ilić, Djordje Korac, Božo Milčić, Milan Neganović, Miloš Milčević sa braćom, Aco Pavlović djak, Veselin Tošić, Radisa Gojkić sa Markom, Nestor Jevtić sa braćom, Milisav Urošević, Milo-

je Leskovac, Rade Žunić, Maksim Nikolić sa braćom, Bojo Kovačević, Petar Kokočić, Obrad Tamburić, Vladimir Jojić, Dragutin Stvanović sa bratom, Milan Skulja — Mičić, Veso Gudurić, Joviša Vesović, Milan Milivojević, Nikola Milčić i Dragi, svi iz Požege; Milan Cedimir Ilić, iz Zaselja; Petar, Jovan, Jovica i Milenko Matić, Borisav, Todor, Milutin, Ilija i Ljubo Jelić, Dobrosav, Miljko, Milenko i Gavriilo Todorovići, Vladan, Vidjoji, Dragi, Dragutin i Bogosav Jovičić, Ljubomir, Dobrosav, Djordje i Svetislav Petrović, svi iz Ježevice. Iz sreza račanskog još su zdravo: Mirko Spasojević, iz Lijerča; Dragoljo Dragoljović iz Lještanske; Vitor Lukić i sinovac mu iz Pilice, Vljak i Sreten Jokić iz Duba, Miladin Stamatović, žandarm iz Sirogojna i Svezozar Stamatović zdravo su. Neka mi pop Dragomir javi kako su Svezozaru djeca, — jer mnogo moli.

3114. Velimir Jokić, učitelj, javlja ženi Milici u Vučitrn, da je 23-9-X. poslao joj 350 švajcarskih franaka preko gdje linke Panić, učiteljice u Kosovski Mitrović, a 200 franaka preko Darinke Nikolić učiteljice u Beogradu. Ove sve pošiljke primiče u krunama, koje će izneti oko 800 kruna. Moli za odgovor o prijemu preko „Beogradskih Novina“. Zorki poslao novac u Kruševac, ali se ne javlja. Svi su zdravi.

3115. Latinka N. Ilić, Beograd, Studentska ul. 24. Vratilo sam se iz Francuske sa liječenja. Milutin u Francuskoj u školi, sprema se za maturu. Jesi li primila 300 franaka? Nikola.

3116. Peri Dimitrijeviću, Janičeva ul. 13. Beograd. Majka i ja zdrave. Novac pošalj: Financiskom delegatu, Ajačić, Carse, za mene. Pozdrav, Dara Djuričić.

G. Budimović, - Kruševac.

G. VOJVODIĆU von KÜGLER. U velikoj brizi za moju Dragim obračam Vam se i ovim putem s molbom, dame izvestite, u koliko vam je moguće prije, da li vas se Dragi skoro javio, javite, da mi novac odmah pošalj. Unaprijed Vam blagodari Ruska D. Marinović, Kruševac, Hohenzollerstrasse 12. B. 1037

G. JOVANU PHEMOVIĆU, Zeneva. Molim Vas budu, te dobri, te me izvestite za nize imenovana lica i to: DOBRIVOJA STOSOVICA, svršenog bogoslova iz Blaca. DUSANA JOVANOVIĆA, vojnika IV. čete, II. bataljona, II. prekobrojni puk, III. poziv, profijant kolone moravske divizije iz Blaca; DAMJANA DJORDJEVIĆA, redova I. čete, I. bataljona, II. pješadjskog puka, II. poziva; SVETOZARA PAVLOVIĆA, redova III. čete, II. bataljona, II. puka, II. poziva; STOJADINA PAVLOVIĆA, vojnika IV. bataljona, II. divizionu moravskog artiljerijskog puka I. poziva; MIKAILA PAVLOVIĆA, II. čete, II. bataljona, II. prekobrojni puk, III. poziva; MILUTINA I. SIMIĆA, III. čete, II. bataljona, XIII. kadrov. puka, „Hajduk Veljka“, timočka divizija;

STANOJA PAVLOVIĆA, III. čete, II. bataljona, II. puka, II. poziva, svi iz Stubla. VOJINA VUKOVIĆA, vojnika III. čete, II. bataljona, II. prekobrojni puka, I. poziva; RADOMIRA LOJICA, III. čete, II. bataljona, II. prekobrojni puka, I. poziva; MILENTIJA VUKOVIĆA, III. čete, II. bataljona, II. aktivnog puka, I. poziva; STANIMIRA VUKOVIĆA, III. čete, II. bat., II. aktivnog puka, I. poziva; LAZARA DJOKIĆA, IV. odelenje municione kolone I. poziva; MILANA DJOKIĆA, kontrolora. Svi iz Kasešvara, sreza propukačkog, okruga topličkog. Svimu javite, da su im porodice zdrave, i javite na adresu: Milivoju Stosoviću, učitelju, Blace. B. 1035

G. MOMČILU PASTROVIĆU, Zeneva. Vašu sam kartu primila preko Dojčinovića. Hvala Vam. Molim Vas dostavite ovo Dušan: Dragi Dušan! Javljaš mi pismom, da si mi poslao pet pošiljaka novaca, dok sam ja svega dobila dvije u sumi. Zato vidim, šta je sa tim novcem. Rada nije dobila ništa novaca. Od gdje Borke nisam ništa dobila; stoga se ti sa njenim mužem sporazumi. Nikakvog prihoda nemam, zato gledaj da novac redovno šalješ. Otac i svi ukucani zdravo su. Ti se češće javljaj. Pozdravlja te i vole tvoja Sava i Jovica. B. 1039

G. KOCI LJOTIĆU, Genf. Ako ma šta doznate o Ljubomiru Vidojeviću, žandarmeriskom kapetanu pri stabu šumadijske divizije I. poziva, da me izvestite, njemu kazete, da mi pošalje novac, jer sam u oskudici. Unaprijed Vam blagodari, nadajući se, da će te mi učiniti. Magdalena Djordjević, Kruševac, Egzarziestrasse Nr. 13. B. 1041

PERI KUSKOVIĆU, Zeneva. Molim javite mome mužu Krsti Tebečkoviću, rezervnom kapetanu, da sam poslao mi novac primila. Neka redovno šalje. Zdravi smo i pozdravljamo. Čana Tebečković. B. 1044

G. HRISTODULU, advokatu, Weesen. Za gosp. Dim. Pavlovića, advokata. Molim, javite odmah šta je sa Josom, da li je zdrav? Zna li što o braći? Molimo ga, ako može, da pošalje novac, jer nam je potreban, a naročito mami. Djeca su zdrava, a i mi ostali. Josu pozdravlja, a Vama blagodari kama Vuka Duček. B. 1045

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Najučtivije Vas molim, da me izvestite za moga sina Dušana Miljkovića, podnarednika telesne garde, da li je živ i zdrav, jer se do danas nije javio. Unaprijed blagodaram Jelka Miljkovića, Kruševac, Langestrasse 11. B. 1046

Heinrich Krenn - Kragujevac.

G. ZAFIRU STANKOVIĆU, Zeneva. Za Aleksandra Mijovića, poslanika. Molim Vas uradite, gdje treba, da dobijem veću sumu novaca na račun moje plate. Novac mi je hitno potreban. Vama i gosp. Stankoviću blagodari Angelina V. Radonavljević, učiteljica, Kragujevac, Madjarska ul. br. 13. B. 459

G. KOSTI KNEŽEVICU, pukovniku. Dostavite Vladimiru, da sam kartu od njega dobio, kojom javlja, da mi je 200 kruna poslao marja mjeseca. Ja do danas ništa dobio nisam, zato novac odma meni da prati, potrebno je za život. Vaša snaha Stana. Ljubica rukoljub žiki. Kragujevac, Palilula br. 76. B. 461

G. DUSANU BLACKOM, Zeneva. — Uživite vas molim, ako možete, da me izvestite, da li je živ moj muž Nikola Jovanović, biser ministarstva vojnog (glumac) i gdje se nalazi. S poštom molim Milena Jovanović, Glajna ul. br. 54, Kragujevac. B. 476

JOSIFU JOVANOVIĆU, Geneve, Rue Vieux grenad.ors 17. Vašu kartu primih. Mnogo Vam zahvaljujem. Molim Vas, da javite Dr. Nedoku sljedeće. Na sve njegove karte redovno odgovaram. Radujemo se, što nam se često javlja. Duseica i ja smo zdrave, stara malka boleljiva. Novac sam dobila pet puta u sumi od kruna 1708.30. Sve ga mnogo pozdravljamo. Vas poštuje Miroslava, dr. Josifa Nedoka. K. 463

G. ANTI ATANASKOVIĆU I DRAGOJUBU BOZINOVIĆU, trgovcima, Hotel Terminus, Geneve. Molim Vas, dostavite ovaj oglas što prije Grguru V. Ristiću, pjes. p.d. uvozniku, štab var. darske divizije, I. poziva. Dragi Grgure! Danas dobismo poslati novac za majku, neupisano se obradovala i mnogo ti blagodari. Molim te odmah nas izvestiti preko „Beogradskih Novina“, i to preko gazda Ante ili kum Dragutina, od koga je taj novac. Majka je želela, da bude od Živka i Janje, jer bi samo tako bila ubedjena, da su živi i misli, da je ovo isporuka od njih. Ona ne bi ni tražila novaca iz drugih razloga, jer za sada ima ko ovano da je pogone, a nije joj nikako moguće, da ide kući. U velikoj smo brizi za sve vas. Molimo Boga i jedva čekamo, da vas vidimo i budemo zajedno. Izvesti nas tako su: Živko, Janja, Vojka, Rade Sbrobran, Vlasta i teča Vučko. Teča brine za njih, ona je u Beogradu. Mnogo smo nesrećno zbog vijesti o Rodoljubu. Javi, da li je zaista, je li poginuo, ili umro, ako je zaista, molim te Ljuba, ako ti je moguće, da poradiš, da joj se isposrije njegova posmrtna plata. Majka sa d'ecom u Kuršumliji, zdravi su, dopisujem se često sa njom i novac joj šaljem; poslaju joj mnogo više no što sebi zadržim. Treba će joj pošto je sa djecom. Trudila sam se, da dodje i ona ovdje, ali joj nije moguće, a ni kući nam nije bilo nikako moguće. Javila sam ti se preko „Beogradskih Novina“ u br. 228, 254, i 276, traži te brojeve. Poveca imam i slaču majki dokog mi bude moguće. Najhrže dobijam novac preko Wiener Banke. Svi te naši mnogo pozdravljaju, srdačno te pozdravlja i vole tvoja Mileva. Kragujevac, Jovanova 41. K. 464

G. DRAGOJUBU M. BOZINOVIĆU, Hotel Terminus, Zeneva. — Dragi kume! Pogrebno je što je ranije bilo u oglasu, da mi novac pošaljete. Svi vas pozdravljamo i molim, da isposrijete ovaj oglas mome zetu Grguru Ristiću: Dragi Grgure, primila sam poslanih 612.25 kruna. Mnogo mi me obradovao i mnogo ti blagodaram. Izvesti me, od koga je novac. U velikoj sam brizi za Živka i Janju, jer mi se nikako ne javlja. Molim te, izvesti me odmah o njima, je li u li živi i je su li na starom mjestu. Želim, da ste nam svi zdravi. Pozdravljamo te svi. Tvoja tašta Mileva Stefanović, Jovanova 41, Kragujevac. K. 465

ZORICHER BUREAU FOR AUFsuchUNG VERMISSTER. — Molim vas, izvestite me, gdje se nalazi Atanasije M. Bočić, poručnik V. prekobrojni puka, kombinovane divizije, i molim vas izvestite ga, da mi je majka bolesna, da smo u oskudici u novcu. Unaprijed vam blagodari Dobrija Pavlovićeva, Jovanova ul. br. 8, Kragujevac. K. 466

KRSTI JANKOVIĆU, rez. poručniku XI. pješad. puka, II. poziva, šumad. divizije. — Molim te kume, raspitaj za moga sina Gavrija Jabančevića, regruta III. čete, II. bataljona, XI. pješad. puka, sumad. divizije, koji je otišao oktobra mjeseca 1915. god. Ne znamo ništa za njega. Ostade ti vješto blagodarina kuma Petrija Jabančevića, selo Drenovac, okrug Kragujevački. — Krsta, dobio sam izvištje, da si živ i odgovorila, svi zdravi, odgovori kartom na adresu: Heinrich Krenn, Kragujevac. Pozdrav od djece: Aleksandra, Bogdanke, Janka i Dobrije Janković. K. 467

G. STEVI ACIMOVIĆU, Hotel Terminus, Zeneva. — Najučtivije molim, da se izvestite, jesu li živi: moj muž Milan Janković, poručnik i sin Božidar. Povlačenjem šumadijske divizije, I. poziva, XI. puka, odoše. Do danas nikakvog obavještenja. Ako su živi, da najhrže putem pošaljete veću sumu novaca. U bedi sam i nevolji sa petoro nekako djece. Unaprijed blagodaram Natalija Janković, Viteška 26, Kragujevac. K. 468

JOVANU PREMOVIĆU, Casso 3545, M. B., Zeneva. — Molim vas, dostavite ovaj oglas Boži Prokiću i Dr. Ljubi Živkoviću: Božo! Odmah od tebe nemam nikakve vijesti. Što se ne javljaš? Ja i svi naši ovdje i u selu zdravi smo. Pošalj mi veću sumu novaca, potreban mi je. Javi se oglasom preko novina. Daka Bož. Pokića. Ljuboj! Brinem što se ne javljaš. Da li si zdrav?

